

Ambitie en durf voor Gent

Bestuursakkoord 2019 – 2024
Open VLD – Groen – sp.a – CD&V

Beste Gentenaars,

De nieuwe coalitie van Open Vld, Groen, S.PA en CD&V kiest resoluut voor ambitie en durf voor Gent.

Ambitie, omdat we als stad absoluut willen vooroplopen, de bakens uitzetten, pionieren. Durf, omdat we moedige keuzes willen maken voor de uitdagingen die elke dag op ons afkomen. Uitdagingen op vlak van onder meer wonen, armoede, klimaat, stadsontwikkeling, arbeidsmarktbeleid, onderwijs en diversiteit. Uitdagingen die we durven benoemen en die we aanpakken. We maken onze stad klaar voor de toekomst. Een stad waar Gentenaars graag wonen, waar mensen graag werken en op bezoek komen.

We willen een stad zijn die vooroploopt, maar ten allen tijde ook achterom kijkt om te zien of iedereen mee is. Een stad waar iedereen de nodige kansen krijgt om volwaardig deel uit te maken van onze Gentse samenleving. Onze stad wordt zo meer dan ooit een echte kansenfabriek.

Gent is een superdiverse stad. Die diversiteit omarmen we en zien we als een troef. We zijn allemaal anders, we zijn allemaal Gentenaar.

We willen alle Gentenaars, de Gentse verenigingen, de bedrijven en het brede middenveld actief betrekken om samen de stad te maken. Met stadsdebatten, burgerkabinetten en burgerbegrotingen geven we de Gentenaars alle kansen om hun wijk, onze stad mee vorm te geven.

We gaan resoluut voor bestuurlijke vernieuwing, met een echt samenwerkingscollege dat niet alleen intern samenwerkingsverbanden zoekt, maar ook de hand reikt naar de oppositie om onze stad verder vooruit te helpen. Door de positieve krachten te bundelen staan we als stad sterker. Met een verenigd Gent kunnen we ook in Brussel een vuist maken om meer middelen naar onze stad te halen.

Gent is een stad waar we allemaal fier op zijn. Een stad die we in het hart dragen. Een stad waar we bekommerd om zijn en zorg voor willen dragen. Wat ons bindt, is dat we onze stad nóg beter, nóg wijzer, nóg warmer willen maken op onze typisch Gentse manier. Een stad waar alle Gentenaars zich thuis voelen, ongeacht hun leeftijd, achtergrond of geaardheid.

Daar gaan we met de nieuwe ploeg werk van maken. Met de blik op de toekomst en de wil om onze stad verder vooruit te helpen. Met ambitie en durf voor Gent.

Inhoud

1 Vooruit met Gent	4
2 Besturen in samenwerking en dialoog	8
3 Woonbeleid op maat	11
4 De stad groeit	15
5 Gent aan het werk	17
6 Innovatief ondernemen	19
7 Vlot en veilig door Gent	23
8 Natuur en water in de stad	28
9 Gent, duurzaam en klimaatneutraal	31
10 Schoolgaan, studeren en kinderopvang in Gent	35
11 Gent vecht tegen armoede	39
12 Iedereen anders, allemaal Gentenaar	43
13 Blauw meer op straat	46
14 Gent ontdekken en beleven	49

1 Vooruit met Gent

Gent: open, positief en dynamisch

Gent is een ambitieuze en toekomstgerichte stad. We kiezen resoluut voor een positieve, gedreven en open bestuursstijl. We creëren een vruchtbare omgeving voor een stevige economie, kiezen voluit voor duurzame transitie en binden de strijd aan met armoede. We zorgen voor een leefbare, kwaliteitsvolle omgeving met jobs nabij. We durven moedige politieke keuzes maken en baseren ons op feiten en samenspraak. We zoeken de dialoog en ontmoeting met burgers, ondernemingen, organisaties, en geven wijken zelf tools in handen.

Wij willen een positief bestuur dat zichzelf in vraag durft te stellen en zich laat uitdagen, altijd op een constructieve, hoffelijke en inclusieve manier. Zonder in te boeten op het rebelse karakter van onze stad. De Gentenaars vormen samen een levende stad, een stad die experimenteert en ruimte biedt voor een *living lab*. We willen vooruit met Gent. We blijven investeren in kwaliteit voor de Gentenaar en een voortdurend verbeterende leefomgeving. We willen dat samen met alle Gentenaars doen.

We laten ons inspireren door goede voorbeelden uit het buitenland. Tegelijk hebben we de ambitie om zelf, als stad, een bron van inspiratie te zijn voor andere steden. Niet alleen door wat we doen, maar ook door hoe we het doen: we streven een goede relatie na met andere overheden zoals de buurgemeenten, de provincie, de Vlaamse en de federale overheid. We beschouwen deze overheden als partners om de uitdagingen aan te pakken die het stadsbestuur en de Gentenaars ervaren. We zetten volop in op het aantrekken van investeringen. We bundelen de Gentse politieke krachten over meerderheid en oppositie heen voor grote stadsdossiers die we bij de Vlaamse en federale overheden verdedigen.

De ruimte waarbinnen de stad evolueert is beperkt. Het vergt creativiteit en nieuwe inzichten om in te spelen op de noden van morgen. We kiezen voor een stads- en economische planning en mobiliteit die hand in hand gaan en niet als parallelle circuits lopen. We nemen als stad hierin het voortouw, maar vragen ook aan de andere overheden om ons daartoe de nodige tools te geven.

Allemaal Gentenaar

Iedereen moet volwaardig deel kunnen zijn van onze stad. Onder andere onderwijs, werk en wonen bieden Gentenaars emancipatie en de kans om hun plek te vinden. We kiezen voor een sociaal beleid dat zich richt tot alle Gentenaars, zonder onderscheid. We waarborgen de sociale grondrechten voor alle Gentenaars. Daarvoor is onder meer een structurele en integrale aanpak van armoedebestrijding nodig.

Gent is een superdiverse stad. Iedereen moet zichzelf ten volle kunnen ontplooiën en actief deelnemen aan het leven in Gent. We zijn allemaal anders, we zijn allemaal Gentenaar. De dynamiek in onze buurten, wijken en deelgemeenten vormt een grote troef en geeft kleur aan de stad. We omarmen de diversiteit in onze stad, blijven verder sensibiliseren en stimuleren de dialoog en het aangenaam samenleven.

De grote groei van onze stad brengt een positieve dynamiek met zich mee, maar ook grote uitdagingen: wonen, economie, duurzaamheid, klimaat, ongelijkheidskloof, armoede en samenleven. Met moedige keuzes deze uitdagingen aanpakken verhoogt de leefkwaliteit in onze stad.

Financiën en fiscaliteit

We bewaren het budgettaire evenwicht en plannen daartoe geen belastingverhoging. Gerichte beleidsbelastingen of bijkomende retributies worden ingezet wanneer sociale, maatschappelijke, economische en/of ecologische stedelijke problematieken daartoe nopen, zoals in het verleden al gebeurde met de belasting op de leegstand en de belasting op onbebouwde percelen.

Het stedelijk beleid rond beleidsbelastingen en retributies is gericht op het realiseren van de doelstelling van de Stad inzake duurzaamheid, sociale rechtvaardigheid en administratieve vereenvoudiging, en worden in functie daarvan verder gestroomlijnd.

De dienstverlening van Stad Gent moet betaalbaar blijven voor de Gentenaars, de Gentse verenigingen en bedrijven die er gebruik van (moeten) maken. De retributies blijven lager voor Gentenaars dan voor niet-Gentenaars en er zijn kortingen voor specifieke doelgroepen. Gentse verenigingen die een maatschappelijke bijdrage leveren en voldoen aan de erkenningsvoorwaarden van hun sector, genieten van voordeeltarieven.

De bestaande transparantie voor financiën en beleggingen van de stad Gent wordt doorgetrokken naar alle onderdelen van de Groep Gent. We brengen dit in bij de autonome en verzelfstandigde bedrijven en de intergemeentelijke samenwerkingen. Voor de hele Groep Gent wordt een gelijkwaardig duurzaam kader, zoals ontwikkeld door de *Sustainable Development Goals* van de Verenigde Naties, uitgewerkt en in praktijk gebracht. Zoals beslist voor de pensioenreserves van de Stad Gent in het kader rond de beleggingen en financieringen streven we voor de (pensioen)beleggingen over de hele Groep Gent naar een afbouw van de beleggingen in energieproducenten die betrokken zijn in fossiele energie en/of fossiele brandstofreserves aanhouden. Voor de bedrijven waar we wel in wordt gestreefd naar zoveel mogelijk klimaatvriendelijke beleggingen waarbij de CO₂-impact zo laag mogelijk is.

We zetten onze koopkracht en subsidiebeleid in om organisaties en bedrijven aan te zetten tot ethisch en duurzaam handelen, onder andere op vlak van fiscaliteit, arbeidsomstandigheden of, discriminatie.

Stad Gent als slagkrachtige en wendbare organisatie

De Gentenaar staat centraal voor ons. De Stad wordt een wendbare en slagkrachtige organisatie die efficiënt en doelgericht inspeelt op onze Gentse samenleving die voortdurend in beweging is. We gaan zoveel mogelijk de verkokering tegen en versterken de kruisbestuiving tussen de verschillende beleidsdomeinen.

Toegankelijke dienstverlening

Als rode draad hanteren we het principe dat al onze dienstverlening gestoeld moet zijn op de 7 B's: bereikbaar, beschikbaar, bruikbaar, bekend, betrouwbaar, betaalbaar en begrijpbaar.

Alle diensten van de stad worden zoveel mogelijk fysiek samengebracht in het Stadskantoor aan de Zuid en ingericht op maat van elke Gentenaar. Voor korte verrichtingen, zoals het afhalen van een identiteitskaart, zijn er snelbalies. Voor meer complexe of individuele dienstverlening zijn er de themabalies, waar men op afspraak werkt. We bouwen de dienstverlening in de wijken en deelgemeenten

verder uit tot volwaardige Wijkkantoren, waar de ruime dienstverlening van de Groep Gent wordt aangeboden. We richten het Stadskantoor en de Wijkkantoren kindvriendelijk in met speelhoeken en we voorzien verzorgingstafels.

Waar dat wettelijk mogelijk is, worden documenten zoals rijbewijzen en reispassen aan huis bezorgd, wat een tweede bezoek aan het loket uitspaart. Wie zich moeilijk verplaatst, helpen we aan huis, opnieuw voor zover wettelijk mogelijk.

GentInfo wordt verder uitgebouwd tot hét centrale aanspreekpunt voor de volledige Groep Gent, en vervult ook een belangrijke rol in de ondersteuning van mensen die geen toegang hebben tot digitale dienstverlening.

Klantvriendelijkheid is een speerpunt in de stedelijke dienstverlening. Klachten worden op een performante manier opgevolgd. De ombudsdienst van de stad blijft ten volle zijn rol spelen en richt zich sterker tot kinderen en jongeren.

We nemen alle stedelijke reglementen onder de loep, gaan na of ze nog actueel, nuttig en nodig zijn, en vertalen ze in begrijpelijke en vooral visueel toegankelijke taal. We betrekken de gebruikers bij de aanpassing van de reglementen, zodat ze ook bruikbaar en begrijpbaar zijn voor burgers, ondernemers en verenigingen, en niet ingegeven vanuit de (juridische) afwegingen van de overheid.

Digitale dienstverlening en administratieve vereenvoudiging

Onnodige administratieve lasten willen we zoveel mogelijk vermijden, met als uitgangspunt: 'De gegevens moeten lopen, niet de mensen.' Dit geldt zowel voor individuele burgers als voor ondernemers, bedrijven en verenigingen.

We schakelen een versnelling hoger in de uitbouw van de digitale dienstverlening. *Open source* is de richtlijn in ons informaticabeleid. We voeren een écht e-loket in met digitale identificatie en de mogelijkheid tot elektronische betalingen. We investeren ook in het klantenmanagementsysteem, waardoor burgers niet meer bij elk contact met de overheid hun gegevens opnieuw moeten invullen en waardoor ze online hun dossiers kunnen opvolgen. Een dergelijk systeem zorgt bovendien voor automatische rechtentoekenning en wijst burgers op mogelijkheden, zoals premies of kortingen waarvoor ze in aanmerking komen.

We bekijken permanent de nieuwe mogelijkheden die ontstaan door digitale innovaties en zetten gericht in op bijkomend development. Samen met creatieve en ondernemende Gentenaars zullen we bovendien nieuwe applicaties ontwikkelen of verbeteren, die alle stedelijke dienstverlening laagdrempelig maken of op een andere manier verbeteren. Hierbij kan verder gebouwd worden op en aan de beschikbare open data.

Niet alle producten kunnen echter online aangeboden worden en ook niet elke Gentenaar is voldoende digitaal onderlegd. Een fysieke loketwerking blijft dus nodig. In de onmiddellijke omgeving van fysieke loketten stellen we computers ter beschikking om de Gentenaars kennis te laten maken met de digitale dienstverlening. Wie dat nodig heeft, kan daar ook persoonlijke bijstand krijgen. In samenwerking met middenveldorganisaties dichten we de digitale kloof voor zoveel mogelijk groepen. We willen een maximale neutrale internettoegang garanderen onder andere via het beheer van glasvezelnetwerken.

Vlot contact met alle Gentenaars

Stad Gent was bij de pioniers inzake overheidscommunicatie met de publicatie van het Stadsmagazine. We onderzoeken het invoeren van specifieke wijkmagazines, gebaseerd op wat relevant is voor de eigen wijk.

De Gentenaars moeten pro-actief, snel en gericht informatie krijgen, via de website van de Stad Gent, maar ook via het gerichte gebruik van sociale media en digitale informatieborden aan alle wijkkantoren of dienstencentra. Op de website van de Stad vindt de Gentenaar een duidelijk overzicht van activiteiten, beleidsbeslissingen en relevante documenten.

We blijven investeren in vlot beschikbare informatie, ook voor Gentenaars die geen internettoegang hebben of digitaal ongeletterd zijn.

Stad Gent als werkgever

Deskundige en gemotiveerde personeelsleden vormen de beste garantie op een kwalitatieve dienstverlening. We voeren daarom een modern *human resources*-beleid waarbij leiderschap gepaard gaat met het coachen en stimuleren van de medewerkers. We koesteren hun talenten, we bieden vorming aan, comfortabele en veilige werkplekken en een gelijkwaardige verloning en pensioen voor alle medewerkers. We voeren een beleid dat ervoor zorgt dat job en privéleven goed te combineren zijn.

De diversiteit van ons personeelsbestand verhoogt de herkenbaarheid van de stadsdiensten voor haar burgers en vormt een meerwaarde voor onze organisatie. Daarom voeren we binnen Groep Gent een actief diversiteitsbeleid. We werken mogelijke drempels in de selectieprocedures weg. In ons aanwervingsbeleid focussen we op de benodigde competenties. We erkennen eerder en elders verworven competenties (EVC). Binnen de Groep Gent worden ook geschikte kandidaten aangeworven die niet het gevraagde diploma hebben, maar wel relevante kennis en ervaring.

Bij de instroom van nieuwe medewerkers houden we rekening met het aandeel mensen van niet-Belgische origine in de beroepsbevolking van onze stad. We streven ernaar binnen Stad Gent hetzelfde aandeel te halen. Momenteel is dat 30 procent, maar dit cijfer wordt blijvend aangepast aan de veranderende realiteit.

Voor mensen met een handicap streven we naar minstens 2 procent medewerkers binnen onze organisatie.

Stad Gent gelooft in dialoog met haar burgers, en ook in de sociale dialoog. Een stad maak je samen, dus ook met de personeelsvertegenwoordigers. Overleg met de vakbonden is uitermate belangrijk voor het uitstippelen van het personeelsbeleid.

2 Besturen in samenwerking en dialoog

Gent is een open en vooruitstrevende stad die haar inwoners actief wil betrekken bij het beleid, een participatieve democratie waardig. We kiezen principieel voor opbouw van onderuit, zowel bij het opmaken als bij het uitvoeren van het beleid.

Transparantie, betrokkenheid, maatwerk, klantvriendelijkheid, participatie en data-gedreven werken vormen de basis voor het nieuwe Gentse stadsbestuur. We evolueren van passieve openbaarheid van bestuur naar actieve openbaarheid. Elke ernstige vorm van participatie begint bij degelijke informatie.

Participatie behelst de verschillende manieren waarop burgers volwaardig deelhebben aan de veranderingen in de stad en haar wijken, gaande van inspraak over samenwerken en co-creëren tot eigenaarschap. Hoe dan ook: participatie moet altijd breed en laagdrempelig zijn. Door samenwerking met middenveld- en zelforganisaties zorgen we ervoor dat mensen uit kansengroepen er volwaardig deel van uitmaken.

We zoeken ook passende trajecten om ook kinderen en jongeren toe te laten te participeren. We bouwen het kind- en jongerenparticipatiebeleid in verschillende beleidsdomeinen uit, met extra aandacht voor kwetsbare doelgroepen.

Het uiteindelijke doel: via nieuwe en aangepaste methodieken de aspiraties en inbreng van de verschillende groepen bijeenbrengen en verbinden tot breed gedragen voorstellen.

Het stadsbestuur beschouwt het middenveld als een belangrijke partner. De autonomie van het middenveld is essentieel. Het kan een tegenstem laten horen en beleidsmakers bij de les houden. Financiële en praktische ondersteuning geeft de Stad geen recht om tussen te komen in de werking of de standpuntbepaling van de middenveldorganisaties, maar wel om verantwoording te vragen over hoe de verstrekte middelen besteed werden.

Er komt een integrale visie over betrokkenheid van burgers bij het beleid en over betrokkenheid van de Stad bij initiatieven van burgers. Onderling vertrouwen staat daarbij voorop. We vertrekken van de vaststelling dat er nieuwe verhoudingen en samenwerkingsmodellen ontstaan om lokale uitdagingen samen aan te gaan. De Stad is onderdeel van een netwerk.

Stadsbrede initiatieven

Gentenaars krijgen meer zeggenschap over grote thema's die hen bezighouden. Rond brede maatschappelijke thema's organiseren we stadsdebatten. Voor plannen met een grote impact kunnen we ook een burgerkabinet installeren, representatief samengesteld, waarbij we rekening houden met parameters relevant voor het betreffende thema.

Bij aanvang van stadsvernieuwingprojecten op buurt- en wijkniveau worden participatietrajecten uitgewerkt binnen een door de gemeenteraad goedgekeurd kader.

Stad Gent wil een geëngageerde partner zijn van burgers die eigen initiatieven ontwikkelen in zogeheten *commons*, diensten die gecreëerd worden door een gemeenschap maar die geen publieke of private eigendom zijn. Een *Staten-Generaal van de Commons*, een overlegorgaan tussen de verschillende burgercollectieven, kan hierover zeer nuttige adviezen geven aan de gemeenteraad. Hierbij hebben we ook oog voor initiatieven van mensen met een migratieachtergrond en kwetsbare Gentenaars. We dagen Gentse kennisinstellingen uit om hun binding met de commons te versterken.

We stimuleren zo veel mogelijk gezamenlijk beheer tussen de Stad en burgers. Elk initiatief daartoe is uniek. We maken afspraken op maat, zoals over de afbakening van de verantwoordelijkheden of over wie de regierol in handen heeft. Zo maken we een verscheidenheid aan projecten mogelijk, van het onderhoud van een stukje buurtgroen tot het publiekelijk openstellen van erfgoed. Stad Gent deelt de verantwoordelijkheid niet ondoordacht: de beslissing om zaken samen te beheren is onder meer afhankelijk van de draagkracht en de bereidheid van de initiatiefnemers om bewoners te betrekken. Stadsambtenaren krijgen extra vorming om meer participatief te werken.

Tijdelijke invulling als groei ruimte voor creatievelingen, sociaal geëngageerde groepen en ondernemers vergt een stadsbrede aanpak, zodat we een duidelijk zicht hebben op alle vragen enerzijds en anderzijds op alle relevante informatie, de analyses van lokale noden en mogelijkheden binnen de stadsdiensten. Financiële ondersteuning door de uitbreiding van het 'Fonds Tijdelijke Invulling' is noodzakelijk en gebeurt in samenwerking met de betrokken diensten. Organisaties die tijdelijke invullingen verzorgen moeten ook beroep kunnen doen op de nodige ondersteuning.

De stad maken begint in de buurt

We kiezen voor een divers en breed spectrum van mogelijkheden tot participatie op wijkniveau. We houden bestaande instrumenten tegen het licht en zetten nieuwe instrumenten op, met als doel een brede en diverse groep Gentenaars meer te betrekken bij hun buurt, wijk en stad.

Zo introduceren we een burgerbegroting op maat per wijk, waarbij de wijkbewoners zelf prioriteiten kiezen over de besteding van een deel van het stadsbudget in hun eigen wijk. Het kan hier zowel gaan over investeringen, als over werkingsmiddelen, zodat wijkgerichte co-creatie echt vorm kan krijgen. De burgerbegroting omvat minstens een publiek debat waarbij men waakt over de representativiteit en het democratisch gehalte van de groep wijkbewoners. We vertrekken daarbij vanuit een grondige omgevingsanalyse.

Het initiatief 'Wijk aan zet' stimuleert ontmoeting, betrokkenheid en communicatie op buurt- en wijkniveau. Het wordt herdacht met meer aandacht voor experiment en vernieuwing. Het moet ook mogelijk blijven om terugkerende kleinschalige activiteiten zonder veel administratieve lasten te ondersteunen.

Buurtbeheerprojecten bieden een belangrijke kans om bewoners zo veel mogelijk te betrekken bij de inrichting en het beheer van hun wijk. Ze hebben een positief effect op individueel, sociaal en maatschappelijk niveau. Daarom zetten we dergelijke experimenten op in zoveel mogelijk buurten en plekken in de stad.

Een versterkte lokale democratie

We erkennen de adviesraden in hun democratische rol. We herwaarderen onafhankelijke advies- en overlegorganen waar burgers en middenveldorganisaties op structurele basis samenkomen. We organiseren een kritische reflectie over de samenstelling, werking en betrokkenheid van burgers binnen elk van die raden en organen. We stimuleren uitwisseling en samenwerking tussen adviesraden in het kader van het Lerend Netwerk Adviesraden. We vragen actief om advies en maken voldoende ruimte voor signalen en suggesties van de organisaties zelf.

De vernieuwde rol van de voorzitter en de ondervoorzitter van de gemeenteraad brengt de politieke besluitvorming dichterbij de Gentenaars. We organiseren inspraaktrajecten via de raad en treden uit het stadhuis. We maken het gemakkelijker voor burgers om voorstellen aan de agenda van de gemeenteraad toe te voegen. De wijken kunnen een punt op de agenda van de commissies plaatsen als een bepaald deel van de inwoners uit de betrokken wijk een voorstel indient. Daarnaast maken we 'open commissievergaderingen op locatie' mogelijk voor een bepaald thema of project dat een belangrijke lokale impact heeft, waarbij gemeenteraadsleden in debat gaan met de betrokkenen.

Beslissingen van de Stad en van organisaties waarin de Stad vertegenwoordigd is, maken we maximaal actief openbaar, op zo'n manier dat iedereen er op eenvoudige wijze toegang toe heeft.

Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheid voor de Gentenaars om aan te geven rond welke thema's en voor welke wijken ze informatie willen krijgen. Deze informatie wordt automatisch bezorgd. Dat maakt het volgen van de besluitvorming voor de Gentenaar in elk geval meer overzichtelijk. Deze werkwijze wordt ook voorgesteld en aangeboden aan de officiële adviesraden.

Gentenaars en middenveldorganisaties krijgen een stem in de beleidsnota's van de schepenen op open hoorzittingen, georganiseerd vanuit de betrokken gemeenteraadscommissies. Dit gebeurt in een fase van de besluitvorming waarin nog ruimte is voor inbreng en wijzigingen.

We zorgen voor voldoende inspraak van gebruikers en andere belanghebbenden bij de diverse structuren van de Groep Gent.

3 Woonbeleid op maat

Gent is een populaire stad om in te wonen en te studeren. Maar dat zorgt voor een grote druk op de Gentse woningmarkt in al zijn segmenten. Daardoor komen er gaten in het aanbod voor verschillende groepen in onze stad en blijven de prijzen op de woonmarkt stijgen. De recente omgevingsanalyse toont goed aan hoe groot de nood is en hoe scherp die zal stijgen.

Gent kende de voorbije jaren een sterke gezinsverdunding, en een uitstroom van belangrijke groepen jonge gezinnen en gezinnen met kinderen en tegelijk groeide het aandeel senioren. De komende jaren verwachten we een toename van gezinnen met 4 of 5 personen. De groep alleenstaanden is daarnaast zeer divers. De uitdaging om een geschikte plek te vinden op de Gentse woningmarkt wordt bepaald door vraag en aanbod die niet altijd goed in evenwicht zijn. Daarenboven bestaat het aanbod vaak uit te kleine woningen van mindere kwaliteit. De druk op de woningmarkt maakt wonen in Gent voor verschillende groepen moeilijk betaalbaar.

Het stadsbestuur stelt ambitieuze doelen en maakt van wonen een prioriteit. Daarom zetten we bijkomende middelen en mensen in, en bundelen we alle krachten en partners in onze stad. Een woonbeleid dat flexibel is en inspeelt op reële noden moet zich kunnen baseren op feitelijke gegevens. Daarom actualiseren we de woonstudie en maken we gebruik van de nieuwe Vlaamse Woningpas om een woningregister uit te bouwen waarin de voornaamste kenmerken van elke Gentse woning vervat zitten, net als het huidige gebruik en de maximale gezinsgrootte waarvoor de woning geschikt is. We willen ook beter zicht krijgen op het aantal en de soorten woningen, op de kwaliteit ervan en op de prijsevolutie. We bundelen deze informatie in een virtueel kenniscentrum.

Nieuwe investeringen, aangepaste antwoorden

We investeren 90 miljoen euro in het woonbeleid. We zoeken hiervoor ook externe middelen, en betrekken hierbij ook privé-investeerders.

We willen aangepaste antwoorden vinden op de huidige woonneed. Daarbij bekijken we voor alle groepen en segmenten wat het beste helpt. Door maatwerk en rechtszekerheid te bieden, bundelen we de aanwezige krachten in de stad om de kwaliteit van bestaande woningen te verhogen. We maken woningen op de privémarkt beter betaalbaar en verhogen het aantal sociale woningen, met bijzondere aandacht voor gezinnen met kinderen. Voor het sneller realiseren van nieuwe projecten onderzoeken we alternatieve bouw- en financieringsvormen.

Voor de middengroepen en hogere inkomens onderzoeken we hoe vraag en aanbod op de woningmarkt beter in evenwicht kunnen komen via stedenbouwkundige maatregelen en overleg met de vastgoedsector.

Onze focus ligt op de grote woonneed bij mensen met een laag inkomen. Specifiek voor hen zetten we sterk in op sociale huurwoningen en op bijkomende en degelijke huurwoningen op de privémarkt.

Hierbij speelt sogent een belangrijke rol, door zijn grondposities te activeren en door nieuwe bouw- en financieringsmodellen te ontwikkelen, in eerste instantie voor sociale woningen, ten tweede voor de bouw van budgethuurwoningen en aanvullend voor woningen voor de midden- en hogere inkomens. Zo kunnen gronden binnen de Groep Gent geactiveerd worden voor sociale woningbouw en budgethuurwoningen via onder meer erfpachtformules.

Voor de laagste-inkomensgroepen moeten er meer kwalitatieve sociale woningen beschikbaar komen. Dat vraagt een evenwichtige en gelijktijdige inzet van bijkomende budgetten voor bestrijding van leegstand, onderhoud, renovatie, vervangingsbouw en nieuwbouw. We nemen als stad onze verantwoordelijkheid op, maar vragen ook met aandrang dat de Vlaamse overheid het financieringsmodel voor sociale woningbouw en de gewestelijke sociale correcties herbekijkt voor huisvestingsmaatschappijen die geconfronteerd worden met een stedelijke armoedeproblematiek. In afwachting ondersteunen we de Gentse sociale huisvestingsmaatschappijen met een investeringssubsidie voor nieuwe sociale huurwoningen.

Krachtig beleid

De werking van WoninGent moet slagkrachtiger worden. Volgend en bouwend op het rapport van de visitatiecommissie starten we dit proces op met een onafhankelijke doorlichting. We nemen vertegenwoordigers van de oppositie op in de Raad van Bestuur. De Stad brengt alle sociale woningmaatschappijen samen in een structureel overleg om de inspanningen van de diverse maatschappijen op elkaar af te stemmen, en ook om van elkaars beste praktijken te leren.

We halen via een duidelijke samenwerkingsovereenkomst en doelstellingen de band aan tussen het bestuur van WoninGent en het stadsbestuur. De sociale woningmaatschappij heeft een maatschappelijke rol te spelen. Daarin zit de nood aan klantvriendelijke begeleiding van de bewoners en de goede bewaring van het patrimonium vevat. We zorgen voor een opwaardering van huisbewaarders/conciërges. Zij vervullen belangrijke taken op het vlak van onder meer sociaal weefsel, preventie en bemiddeling.

We maken de omschakeling van budgetkoopwoningen naar budgethuurwoningen en streven naar minimaal 200 bijkomende budgethuurwoningen. We schakelen HuurInGent in voor het verhuur van deze woningen. Algemeen streven we naar een verdrievoudiging van het aantal via HuurInGent verhuurde woningen (inclusief de budgethuurwoningen), voor het SVK streven we naar een verdubbeling.

We willen de verschillende stedelijke initiatieven op de woningmarkt zo efficiënt mogelijk organiseren en ervoor zorgen dat er op het terrein resultaten geboekt worden. We onderzoeken of een geïntegreerd stedelijk woonbedrijf, dat de inspanningen bundelt rond SVK, budgethuurwoningen, HuurInGent en ontzorging van private huurmarkt, voordelen biedt op vlak van overhead en management, maar nog meer op vlak van beleid en begeleiding voor bewoners.

Het beleid rond het activeren van private eigenaar-verhuurders in het kader van sociale verhuurkantoren of budgetverhuur wordt geëvalueerd en we maken het aantrekkelijker voor eigenaars om hun woning via deze kanalen aan te bieden.

Iedereen moet op gelijkwaardige wijze kunnen huren zonder discriminatie. We gaan door met praktijktesten, in overleg met de sector en binnen een duidelijk en wetenschappelijk kader.

We investeren mee, samen met andere partners, in de ontwikkeling en het bouwen van nieuwe, degelijke en goedkope huurwoningen voor inkomensgroepen die zijn aangewezen op het laagste marktsegment van de huurmarkt. Dit gebeurt onder meer via sogent in de stadsontwikkelingsprojecten waar de Stad de contouren kan uittekenen. We ondersteunen de private huurmarkt, in de eerste plaats op het gebied van woonkwaliteit, onder meer door obstakels weg te werken voor huurders en verhuurders.

Zeker in appartementsgebouwen zorgen enkele wetgevende en decretale verplichtingen voor uitdagingen en spanningen binnen VME's. De private huurmarkt heeft er baat bij dat deze woningen beschikbaar blijven.

Om de huurmarkt gezond te houden en tegelijk huurders in financiële moeilijkheden bij te staan breiden we het initiatief rond huurschuldbemiddeling uit naar de private huurmarkt, dit in verhouding tot de conformiteit en de kwaliteit tegenover de huurprijs.

We maken het gemakkelijker om nieuwe woonvormen te ontwikkelen, zoals *Community Land Trusts* (CLT), woningcoöperaties, cohousing, zorgwonen en wonen boven winkels. De stadsbouwmeester krijgt het mandaat om deze nieuwe en creatieve woonvormen kenbaar en aantrekkelijk te maken bij ontwikkelaars en particulieren, waarbij Stad Gent vooral een coördinerende en faciliterende rol opneemt.

Dankzij gerichte premies, advies en begeleiding verbeteren we de basiswoonkwaliteit. We zetten ook een structureel rollend fonds op voor de duurzame renovatie van 50 woningen per jaar die gekocht worden door mensen die financieel niet in staat zijn hun woning te renoveren.

Daarnaast blijven we het eenvoudiger maken voor alle Gentenaars om te investeren in het verminderen van hun energieverbruik. Minder energie verbruiken verlaagt immers onmiddellijk de woonkost. We breiden daarom de begeleiding uit van eigenaars, huurders en verhuurders om hun woning energiezuinig te maken. Een specifieke aanpak voor appartementsgebouwen en verenigingen van mede-eigenaars is daarbij nodig.

Het actieplan Kraken blijft deel van het beleid. We leveren extra inspanningen om leegstaande en verwaarloosde panden snel en efficiënt op te sporen en te inventariseren, onder meer via de uitbouw van het meldpunt leegstand en het aanbieden van mogelijkheden tot tijdelijk gebruik. Wanneer we eigenaars echt niet kunnen overhalen tot het renoveren en ter beschikking stellen van hun leegstaande woningen, kunnen we als laatste stap overgaan tot onteigening. Ook ongebruikte bebouwbare percelen worden verder geactiveerd.

Iedereen onder dak

Kinderen die de nacht op straat doorbrengen, dat aanvaarden we in Gent niet. De winter- en gezinsopvang voor daklozen wordt daarom uitgebreid volgens het principe Bed, Bad, Brood en Begeleiding (BBB+). Via het *housing first*-model zetten we gezinnen op weg om uit de neerwaartse spiraal van hachelijke woonomstandigheden te raken. Hiervoor verdubbelen we het aantal instapwoningen van 5 naar 10. We laten dit telkens gepaard gaan met een traject rond onderwijs voor de kinderen en een traject rond werk voor de volwassenen.

We zetten het project leegstand verder, en voorzien in bijkomende nood- en transitwoningen. Hoewel het locker-project geen structureel antwoord biedt tegen dakloosheid, betekent dit toch heel veel voor mensen die in deze situatie zitten. We zetten dit initiatief verder. Binnen de initiatieven rond nachtopvang hebben we aandacht voor een veilige omgeving voor vrouwen en meisjes.

De Taskforce Wonen wordt bestendigd, en net als de Woonraad betrokken bij de opmaak van de beleidsnota Wonen.

We hebben aandacht voor studenten op de woonmarkt, omwille van de nood aan, maar ook de kwaliteit, veiligheid en betaalbaarheid van studentenhuisvesting en omwille van de verstoring die dit soms creëert op de woningmarkt. Daarom maken we in de eerste plaats werk van specifieke studentenhuisvesting als gemeenschapsvoorziening, op diverse schaalgroottes. Hoekwoningen die minder bruikbaar zijn als gezinswoning kunnen opportuniteiten bieden. Door voldoende specifiek aanbod te creëren, kunnen we klassieke gezinswoningen 'ontkoten' en opnieuw beschikbaar maken. Het belastingreglement op tweede verblijven kan daarbij een hefboom zijn.

We monitoren en reglementeren het toenemende aanbod aan vakantieverblijven zodat daardoor geen verdringing op de woonmarkt ontstaat.

4 De stad groeit

Er is nood aan bijkomende ruimte. We vangen dat in de eerste plaats op door verdichting en verweving in wijken en buurten waar dit kan en aangewezen is. We hanteren het principe van de ruimteneutraliteit zoals geformuleerd binnen *Ruimte voor Gent*: de verhouding tussen harde bestemmingen voor onder meer wonen, economie en infrastructuur, en zachte bestemmingen zoals natuur, parken en landbouw, blijft gelijk.

Binnen die visie gaan we versneld aan de slag met het kwaliteitsvol verdichten en verhogen. Dat levert meer woningen op, onder meer door schakelwoningen te promoten. Verdichten kan uiteraard niet ten koste gaan van een gepast, stedelijk aanbod aan gezinswoningen, noch van voldoende openbare ruimte en gemeenschapsvoorzieningen. Nieuwe projecten maken we maximaal energieneutraal en -onafhankelijk, en we integreren niet alleen groen, maar ook water. Het verweven van noodzakelijke functies als voorzieningen, winkels en bedrijven, vergt een aanpak op maat en is contextgebonden. We ontwikkelen de in *Ruimte voor Gent* voorziene verwevingsmatrix als toetssteen om te zien wat op een bepaalde plek levenskrachtig kan zijn, om zo vitale en multifunctionele buurten te creëren.

Afwerken en starten

Het stadsontwikkelingsbeleid heeft een impact op tal van andere beleidsdomeinen, niet in het minst mobiliteit, groen en economie. Dit beleid moet dus buurtgericht en geïntegreerd zijn. Momenteel loopt er een traject om de juiste visie, structuur en rolafbakening te bepalen. Bewoners, ondernemers en verenigingen worden in een vroege fase betrokken bij stadsvernieuwingsprojecten en projecten die een grote impact hebben op de wijk. Ook het financiële kader wordt van in het begin uitgewerkt en bewaakt. SoGent is de trekker voor projecten waar Stad Gent een sturende grondpositie heeft.

Bestemmingsplannen ouder dan 15 jaar worden systematisch aangepast aan *Ruimte voor Gent*, en we actualiseren de Woningtypetoets en het Algemeen Bouwreglement. De bij vooroverleg gemaakte afspraken tussen de administratie en de bouwheer worden in een verslag geformaliseerd. Goede afspraken maken goede vrienden, en zorgen voor een snellere afhandeling van het vergunningsproces. Voor innovatieve projecten kan de gemeenteraad een apart kader creëren. Zo'n experimenteel proces kan later als inspiratie dienen voor aanpassingen aan de regelgeving.

De voorbije decennia kreeg de 19de-eeuwse gordel een belangrijke opknapbeurt. Dat was absoluut noodzakelijk omwille van de vaak kleine en onaangepaste huizen in die wijken. We werken de komende tien jaar die gordel met stadsvernieuwingsprojecten af met *En Route* aan de Dampoort en *Muide-Meulestede Morgen*, met voor die laatste wijk bijzondere aandacht voor buffering tegenover de haven. Daarnaast starten we met de Bloemekenswijk en een tweede deel van de Brugse Poort. We herstructureren en herwaarderen de wijk Nieuw Gent ingrijpend. We maken ook werk van de structurele aanpak van slechte bouwblokken.

We geven speciale aandacht aan de Rabotwijk. Deze onderging de voorbije jaren grote veranderingen met een stevige impact op de samenhang van de wijk. Met een ruime blik, betrokkenheid en een integrale aanpak willen we samen met de bewoners en ondernemers de dynamiek en samenhang in de wijk versterken.

Waar op vele plekken in de stad de huizen te klein zijn om te voldoen aan de hedendaagse normen, kampt de 20ste-eeuwse gordel dan weer vaak met te grote percelen en woningen die nooit kunnen voldoen aan de hedendaagse normen van comfort en energiezuinigheid. Deze percelen kunnen herontwikkeld worden om zo meer woningen op te leveren. Uiteraard mag dit niet ten koste gaan van woningen die interessant zijn voor gezinnen met kinderen.

Ruimte voor ruimtelijk beleid

Groep Gent behoudt zo veel mogelijk haar gronden om zo efficiënt mogelijk haar doelstellingen te bereiken, bijvoorbeeld door een zakelijk recht te verlenen aan sociale huisvestingsmaatschappijen, of budgethuurwoningen te ontwikkelen met woningcoöperaties. Sogent maakt een screening van alle goederen in haar patrimonium om na te gaan welke ontwikkelbaar zijn in functie van een groter woningaanbod met de juiste mix inzake prijscategorie en gezinsgrootte.

Sogent is in 2018 gestart met een grondig vernieuwingstraject, dat in 2019 omgezet zal worden in de praktijk. In de Raad van Bestuur wordt plaats gemaakt voor onafhankelijke bestuurders.

Lopende projecten, zoals The Loop (waarvoor in 2019 specifiek voor Veld 12 een traject start met inspraak van alle relevante belanghebbenden in de samenleving), Koningin Fabiolalaan of Oude Dokken, worden snel gerealiseerd, zodat voorziene ontvangsten ook daadwerkelijk binnenlopen en gebruikt kunnen worden om andere projecten te (pre)financieren, vooral in strategische projecten zoals Arsenal, Bomastraat-Godshuishammeke of Dampoort. Ook economische projecten zoals MIO-Zwijnaarde (het oude UCB-stort) of Lourdeshoek worden gerealiseerd.

Binnen stadsvernieuwingsgebieden zoeken we nieuwe structurele oplossingen in de vorm van zogeheten doorschuifprojecten, in samenwerking met de private sector. Er komen nieuwe woningen in stadsvernieuwingsprojecten voor bewoners van slechte woningen in dezelfde buurt. Die slechte woningen komen dan vrij en kunnen in een volgende fase ofwel worden gerenoveerd ofwel ook vervangen door nieuwe goede woningen.

Slim ruimtegebruik is meervoudig ruimtegebruik. We maken tijdelijk gebruik mogelijk in afwachting van ontwikkeling. Bij grote ontwikkelingen bekijken we of het voor de Stad of andere partners mogelijk is om een deel ervan te gebruiken, bijvoorbeeld voor kinderopvang, een creatieve werkplaats of een wijkbibliotheek. De stadsbouwmeester speelt hierin een belangrijke rol.

In overleg met het Vlaams Gewest starten we het traject op om het viaduct van de E17 in Gentbrugge af te breken en een alternatief te zoeken. Daardoor komen tientallen hectaren vrij en verbetert de leefbaarheid in de omgeving fors. In Wondelgem bouwen een multimodaal vervoersknooppunt uit als noordwestelijke poort tot de stad.

We betrekken de stadsbouwmeester en de Gecoro zo veel mogelijk bij het uitwerken van het ruimtelijk beleid en bij stadsvernieuwingsprojecten.

5 Gent aan het werk

Gent kent al jaren een zogenaamde arbeidsmarktparadox: tal van vacatures raken niet ingevuld, terwijl de stad toch kampt met een werkloosheid van meer dan 10 procent. Een efficiënt en modern arbeidsmarkt- en activeringsbeleid ondersteunt Gentenaars om aan de slag te geraken en bedrijven te helpen groeien. Werk is een krachtige hefboom voor sociale stijging. Gelijke kansen op de werkvloer en eerlijke arbeidsvoorwaarden zijn belangrijk voor dit stadsbestuur. We streven naar een arbeidsmarkt die toegankelijk is voor jongeren, kortgeschoolden, kansarmen, mensen met een migratieachtergrond, mensen met een arbeidsbeperking of ouderen.

Een Gents Arbeidspact

Stad Gent wil het stadsregionaal arbeidsmarktbeleid aansturen. Bij aanvang van deze bestuursperiode sluiten we een Gents Arbeidspact met de diverse overheden, sociale partners, VDAB, North Sea Port, onderwijsinstellingen en de partners van Gent Stad in Werking. Ook de jobaanbiedingen in Zeeland worden in deze strategie opgenomen. Dit Arbeidspact formuleert doelstellingen, gezamenlijke prioriteiten en acties. Het reikt oplossingen aan die de verschillende partners samen uitwerken. Het bestaat uit verschillende pijlers, overeenkomstig de drempels naar werk en de verschillende fasen van een loopbaan. We maken competenties en potentieel belangrijker dan verworven diploma's, onder meer door werkzoekenden beter te begeleiden en te screenen, het opleidingsaanbod aan te passen, training en opleiding op de werkvloer aan te beiden, en door na te gaan of vacatures soms niet te veel voorkennis vereisen. We stimuleren werkgevers om op de werkvloer toekomstgerichte leer- en werkkansen te creëren en te valideren en *intrapreneurship* breder ingang te doen vinden.

We overleggen met VDAB om een specifiek Gentse, stadsregionale werking uit te bouwen. Hiertoe sluiten we een nieuw samenwerkingsovereenkomst met VDAB. We blijven onverminderd investeren in wijkgebonden werkpunten. Deze aanpak zorgt ook voor oplossingen voor werkzoekenden voor wie de digitale wereld geen evidentie is. Binnen dit kader organiseren we ook jobbeurzen.

Daarnaast richten we in samenwerking met een aantal partners een *House of Skills* op. Daarin ontwikkelen we loopbaanprogramma's om werkenden en werkzoekenden met een beperkte afstand tot de arbeidsmarkt te helpen zich verder te ontplooiën. Zo worden mensen weerbaarder en kunnen ze beter om met de uitdagingen van een bewegende arbeidsmarkt en conjunctuurschommelingen.

Het Gentse Arbeidspact heeft bijzondere aandacht voor de aanpak van de ongekwalificeerde uitstroom uit het onderwijs. Samen met werkgevers en VDAB voorzien we voldoende plaatsen voor duaal leren, stages, werkplekken en andere wegen die leiden naar kwaliteitsvol werk. Praktijk- en gastlessen en bedrijfsbezoeken geven jongeren een beter inzicht op de arbeidsmarkt. Ook voor jongeren investeren we in duaal leren en arbeidsmarkteducatie.

We zorgen voor een actieve begeleiding van Gentenaars, met speciale aandacht voor de meest kwetsbaren. We verbinden daarom de bestaande begeleidingsprogramma's bij VDAB en andere partners. De klemtoon ligt op de verwerving van 21ste-eeuwse vaardigheden.

De begeleiding gebeurt gedifferentieerd, op mensenmaat en op basis van een realistisch stappenplan dat de werkzoekende zelf mee aanstuurt. We stimuleren levenslang leren voor zowel werkenden als werkzoekenden om hun persoonlijke ontwikkeling en inzetbaarheid op de arbeidsmarkt te verhogen. We werken hiervoor samen met het jeugdwerkzorgnetwerk, het onderwijs en andere partners.

Drempels wegwerken

We bouwen het Stedelijk Dienstenbedrijf verder uit, als goede praktijk die werk op maat creëert en doorstroom voorziet. Het Stedelijk Dienstenbedrijf wordt de draaischijf van de sociale-economiepoot voor Stad en OCMW voor opdrachten binnen de doelstellingen van Groep Gent. Tegelijkertijd zetten we een actieve samenwerking op met andere sociale-economiepartners binnen en buiten Groep Gent met als doel elkaar te versterken en aan te vullen.

De sociale economie heeft een duidelijke meerwaarde, zowel economisch als menselijk. We ondersteunen die daarom volop. Op de UCO-site richten we een Huis van de Sociale Economie op, we bouwen het Loopbaancentrum Sociale Economie verder uit om mensen bij doorstroming actief te ondersteunen en we werken het bedrijventerrein voor sociale economie af. Zowel voor sociale economie als voor arbeidszorgplaatsen nemen we onze eigen verantwoordelijkheid op. Tegelijk verwachten we van de Vlaamse overheid dat zij met betrekking tot het aantal plaatsen stappen vooruit zet. We streven naar een veerkrachtige sociale economie en hanteren de stedelijke beleidsimpulsen om de economische en circulaire innovatie te bevorderen. We voorkomen het vroegtijdig afdanken van allerhande gebruiksgoederen zoals huishoudtoestellen, kledij of meubels door onder meer de uitbouw van een netwerk van *repaircafés* op buurtniveau.

Racisme, sociale dumping en discriminatie zijn altijd onaanvaardbaar, dus ook op de werkvloer of bij sollicitaties. Dit bestrijden we met alle middelen. Daarom versterken we de praktijktesten in overleg met de sectoren en binnen een wetenschappelijke omkadering.

Mobiliteit mag geen drempel zijn om te werken. We zorgen voor een vlotte en duurzame bereikbaarheid van werkplekken. Hiervoor ontsluiten we onze haven en andere economische polen of bedrijventerreinen voor het woon-werkverkeer ook via veilige en comfortabele fietspaden en het openbaar vervoer, onder andere via spoorlijn 204. We verwachten dat De Lijn en de NMBS maximaal hun rol opnemen. Waar nodig nemen we onze verantwoordelijkheid op door het aanbod van Max Mobiel te versterken.

6 Innovatief ondernemen

De Gentse economie en arbeidsmarkt zijn divers, dynamisch en innovatief. Kenmerkend is dat ze zowel op technologisch als op sociaal-innovatief vlak sterk staan. Onze economische toekomststrategie kiest duidelijk voor meer jobs en toegevoegde waarde binnen een innovatieve, klimaatneutrale en duurzame economie. De maatschappelijke uitdagingen op het vlak van onder meer grondstoffen, energie, tewerkstelling en korte keten zien we vooral als het begin van een nieuwe dynamiek. Zo maken we een verdere sociaal-ecologische transitie naar een veerkrachtige economie en arbeidsmarkt.

Om economische groei mogelijk te maken, is er nood aan voldoende ruimte om te ondernemen en toegevoegde waarde te creëren. Voor de inrichting van nieuwe bedrijventerreinen mikken we op meer intensief ruimtegebruik door onder andere compacter te bouwen of te stapelen. We bepalen daarnaast criteria rond circulariteit en duurzaamheid, ook wat betreft mobiliteit.

De bedrijventerreinen Tech Lane Ghent, Wiedauwkaai, R4/N70 Oostakker, Afrikalaan en UCO-site worden voltooid en krijgen een duidelijke profilering. Het Eiland Zwijnaarde wordt een kennisgedreven cluster met hoog innovatiegehalte, de Arsenaalsite en Nieuwe Vaart broedplaatsen voor nieuwe maakbedrijvigheid, de UCO-site focust op innovatie en tewerkstelling in de sociale economie, de Wiedauwkaai op maakeconomie voor kmo's, aan Dampoort en Gent Sint-Pieters wordt de kantoorfunctie verweven met het stadsweefsel. The Loop ontwikkelen we verder als een nieuw stadsdeel met ruimte voor economie. Ook het herontwikkelen van verouderde industriële sites staat hoog op de agenda.

Gent zet de toon

Met Tech Lane Ghent is in het zuiden van Gent een *high techcluster* in volle bloei en ontwikkeling. Er gebeurt in Gent internationaal toonaangevend werk rond *clean tech* met onder andere Capture en rond ICT, *health tech*, biotechnologie. We kiezen resoluut voor Gent als technologische hoofdstad van Europa. Samen met alle belanghebbenden bouwen we de Gentse toekomstgerichte speerpunt domeinen verder uit. De UGent is met haar waardevolle spin-offbeleid hierbij een geprivilegieerde partner. Samen vernieuwen en diversifiëren we zo de Gentse economie.

Bij de inrichting en het beheer van bedrijventerreinen vormt duurzaamheid (CO₂-neutraal, circulair, energie) een belangrijk aandachtspunt. We begeleiden, ondersteunen en stimuleren bedrijven en bedrijvenverenigingen. We vrijwaren woonzones zoveel mogelijk van zwaar vrachtverkeer. Zo worden nieuwe ontsluitingswegen aangelegd voor de bedrijvenzones Wijmenstraat, site Coca-Cola en Zwijnaarde II-III.

We blijven de kantoorbedrijvigheid in de binnenstad stimuleren. De stationsomgevingen Sint-Pieters en Dampoort worden verder ontwikkeld als kantoorlocaties. Daarnaast verweven we niet-hinderlijke bedrijven in het Gents woonweefsel. We ondersteunen ook het gedeeld gebruik van bedrijfsruimte en apparatuur. We bouwen een netwerk uit van incubatoren, fab- en testlabs en bedrijfsverzamelgebouwen.

We versterken de organisaties en instrumenten die hefboomen bieden voor economische ontwikkeling en innovatie. We integreren ze of stemmen ze beter op elkaar af. We voorzien proeftuinen voor nieuwe economische concepten om maatschappelijke uitdagingen aan te gaan samen met bedrijven, kennisinstellingen, overheden, burgerplatformen en middenveldorganisaties. Innovatief aanbesteden

maakt hier een belangrijk deel van uit. We bouwen verder op de opgedane ervaringen met projecten zoals *Startup-in-Residence*.

De Gentse economie mee maken

We versterken en verduurzamen de maakeconomie. We voorzien ruimtes voor kleinschalige, duurzame en/of cocreatieve maakactiviteiten waaruit economisch en maatschappelijk vernieuwende ideeën ontstaan. We bevorderen samenwerking met kennisinstellingen en maken de maakeconomie circulair. Circulaire economie biedt immers kansen voor de maakeconomie, maar evenzeer voor de handel en de tewerkstelling. Een van de middelen om dit te bereiken is een actief acquisitiebeleid waarbij we zelf op zoek gaan naar maakbedrijven om zich te vestigen op de bedrijfsterreinen. Voor bestaande ondernemingen breiden we de energiescans uit tot circulaire audits. We onderzoeken in hoeverre extra stimulans mogelijk is voor wie werk maakt van circulaire economie.

We willen in Vlaanderen een voortrekker zijn in sociaal-innovatieve vormen van ondernemerschap zoals coöperatief ondernemen, deeleconomie of *commons* en verankeren ze lokaal. We werken aan een 'Gents Commons Transitieplan' en ondersteunen pilootprojecten die hierin passen.

We versterken het bestaande start-up- en scale-upbeleid. Ter ondersteuning wordt het actieplan digitaal ecosysteem verder uitgerold. Het ruimtelijk economisch beleid houdt rekening met de noden van scale-ups. De Startersfabriek en het Wintercircuit spelen hierin een cruciale rol. Het Wintercircuit wordt ontwikkeld als centrum voor innovatie. Ook de Startersfabriek krijgt een uitvalsbasis in het Wintercircuit en kan op die manier bijdragen aan het start-up- en scale-upbeleid.

De Startersfabriek wordt verder uitgebouwd als het platform dat alle Gentse startersinitiatieven bundelt. Hierbij is er ook aandacht voor starters uit kwetsbare doelgroepen. Het project The Box, waar startende en creatieve ondernemers hun concept kunnen uitproberen, krijgt verdere uitbreiding. We stimuleren ook de ondernemingszin via rolmodellen en initiatieven in het onderwijs.

We promoten microkredieten zodat mensen die geconfronteerd worden met financiële drempels ontdekken dat een eigen zaak echt mogelijk is en geen verre droom hoeft te blijven.

Belangrijke partners voor Gent

Als hefboom voor de creatieve economie wordt *Ministry of Makers* samen met de betrokken partners verder uitgebouwd.

We trekken actief nieuwe (buitenlandse) investeerders en bedrijven aan door een samenwerking op te zetten met FIT en de versnipperde initiatieven te bundelen. Om internationale bedrijven en onderzoekers te blijven aantrekken, moedigen we een secundaire afdeling van de Internationale School Gent aan. We zetten samen met relevante partners de troeven van Gent en de Gentse ondernemingen in de verf via een gerichte economische stadspromotie.

We richten de *Ghent Economic Board* op voor overleg tussen het stadsbestuur en belangrijke betrokkenen zoals de Universiteit, de Haven, de Vlaamse en federale overheid en de werkgevers- en werknemersorganisaties en andere relevante betrokkenen.

De werking van OOG, het uniek aanspreekpunt voor ondernemers, wordt verder uitgebouwd. Via

accountmanagers willen we ondernemers bijstaan in hun relatie met de Stad. We maken verder werk van administratieve vereenvoudiging en digitalisering zodat ondernemers hun dossier online kunnen opvolgen. We monitoren economische data en stellen die ter beschikking van ontwikkelaars en ondernemers.

De grensoverschrijdende havenfusie is een ambitieus project. We verankeren het lokaal stakeholdersmanagement en vragen daarbij aandacht voor stadsregionale beleidsdoelstellingen bij verdere havenontwikkelingen. Zo bouwen we verder aan een draagvlak voor de haven in de stad.

We willen dat *North Sea Port* blijft kiezen voor jobs en toegevoegde waarde, eerder dan tonnenmaximalisatie. Zo blijft de haven een voortrekker van duurzaamheid en innovatie. Rekening houdend met de internationale klimaatdoelstellingen trekken we voluit de kaart van hernieuwbare energie, van de ontwikkeling van een waterstofcluster, het hergebruik van afvalstromen en de recyclage van CO en CO₂ tot nuttige grondstoffen. Biomassa kan een aanvullende rol spelen, als ze afkomstig is van reststromen.

Het is onze ambitie om *North Sea Port* te laten uitgroeien tot een aansprekende duurzame haven, binnen de randvoorwaarden van concurrentie met andere havengebieden. We onderzoeken de mogelijkheid van productie van 'groene' waterstof en andere milieuvriendelijke alternatieven voor de verschillende transportmodaliteiten.

De schaal van de haven is nu groter, toch blijft de haven afhankelijk van ontwikkelingen in regionaal, nationaal en internationaal verband. De bouw van een nieuwe zeeluis in Terneuzen en het Seine-Schelde-project bieden kansen. We onderzoeken hoe ingrepen op het kanaal Gent–Terneuzen de nautische toegankelijkheid van de haven kunnen verbeteren.

Verdichting en intensief ruimtegebruik zijn de algemene uitgangspunten waarbij we ook streven naar synergie en clustering van bedrijven. Onder meer de sanering van *brownfields* biedt mogelijkheden.

Een ambitieuze *modal shift* en verdere verduurzaming van de haven en transport zijn afhankelijk van perfecte hinterlandverbindingen, met het spoor, de binnenvaart of via pijp- en buisleidingen. Daarvoor doen we een beroep op nationale en internationale (financiële) steun voor de verbetering van deze verbindingen. We gaan hiervoor op zoek naar samenwerking met andere havens.

Vrachtwagenverkeer blijft noodzakelijk voor de bedrijven in het havengebied. We willen de leefkwaliteit in de kanaaldorpen garanderen samen met alle betrokken partners. We nemen maatregelen tegen de overlast die het vrachtverkeer veroorzaakt. Ook het parkeerbeleid wordt gehandhaafd en goed gecommuniceerd, opdat ook de door het havenbedrijf ingerichte en gratis truckparkings worden gebruikt.

We geven het havengebied een status als experimenteerregio waarin arbeid, mobiliteit en duurzaamheid grensoverschrijdend worden aangepakt. Spoorverbindingen en grensoverschrijdende arbeid verdienen prioriteit. Hiervoor werken we samen met het bedrijfsleven en de Europese, Vlaamse, federale en Nederlandse overheden.

We investeren in het maatschappelijk draagvlak voor de havenactiviteiten. Met initiatieven zoals het Huis van de Vrije Schippers, rondvaarten en de Havendagen brengen we de haven dichterbij de Gentenaars. Gentse start-ups, scale-ups, ICT-bedrijven en havenbedrijven brengen we met elkaar in contact zodat kruisbestuivingen ontstaan.

Een bruisende stad

De Gentse middenstand en horeca zijn onmisbaar voor een bruisend en authentiek Gent. Ze hebben een belangrijke plaats in onze stad en verdienen onze ondersteuning. Rekening houdend met een almaar veranderend koopgedrag en een sterke opkomst van de e-commerce willen we onze handelaars ondersteunen om deze omslag succesvol te maken.

PuurGent is de trekker van het middenstandsbeleid en verbreedt haar werking naar de hele stad. Via PuurGent worden initiatieven genomen voor een goeie en snelle communicatie met en tussen handelaars en horeca-uitbaters. We ondersteunen de initiatieven van de Gentse horeca en middenstand rond kindvriendelijkheid en toegankelijkheid. We maken een 'Actieplan *Nightlife*' om het Gentse uitgaansleven te stimuleren, rekening houdend met de draagkracht van de omgeving en de impact op de omwonenden.

We bouwen de beleving via GentLevert en de dienstverlening van GentLevert naar de lokale handelaars verder uit. We onderzoeken of GentLevert kan ingezet worden voor thuislevering zodat zelfstandige Gentse zaken een eigen webshop kunnen aanbieden zonder zelf te moeten investeren in logistiek.

De Visienota Detailhandel en Horeca wordt uitgevoerd. Hierbij worden de handelskernen in het centrum en de deelgemeenten versterkt en krijgen de schakelstraten bijkomende ondersteuning. We zetten de subsidies voor verfraaiing van handels- en horecapanden verder en gebruiken dit instrument ook om het wonen boven winkels verder te stimuleren. We blijven de maandelijkse koopzondagen actief promoten.

We gaan de dialoog aan met de werkgevers- en de werknemersorganisaties over de mogelijke erkenning van Gent als toeristisch centrum.

Lokale besteding versterkt onmiskenbaar de Gentse middenstand. Als stadsbestuur willen we die lokale besteding daarom extra stimuleren. We onderzoeken hoe we een Gentse stadsmunt ter ondersteuning van de lokale handelaars kunnen invoeren. Deze Gentse munt kan gebruikt worden door burgers, lokale handelaars en de lokale overheid om elkaar te betalen.

Ook binnen Groep Gent doen we bijkomende inspanningen om meer lokaal aan te kopen.

Lokale handelaars en markten zijn essentieel voor de leefbaarheid en gezelligheid van onze wijken. De sfeergebieden in de binnenstad krijgen in hun aanleg en aankleding een duidelijke identiteit. Winkelstraten buiten het centrum worden opgewaardeerd in samenspraak met de handelsverenigingen, de handelaars en de bewoners. Zo kunnen lokale handelaars de concurrentie met online shoppen beter aan. We zetten in op het verhogen van de kwaliteit van de bestaande markten en we onderzoeken waar in de Gentse wijken en deelgemeenten bijkomende kleinere markten met lokale producten mogelijk zijn. Ook ambulante handel zorgt voor leven in de stad.

7 Vlot en veilig door Gent

De Gentenaar wordt mobieler door een dalende autoafhankelijkheid. Het verbeteren van de duurzame mobiliteitsmogelijkheden in combinatie met het verbeteren van de leefkwaliteit maakt van Gent een levendige, aangename en bereikbare stad.

Verkeersplannen voor alle Gentenaars

We richten het nieuwe autovrij gebied kwalitatief en aangenaam in, zodat het duidelijker wordt dat auto's er te gast zijn en dat de weg voorbehouden is aan fietsers en voetgangers. De ruimte die vrijkwam door het Circulatieplan krijgt een kwaliteitsvolle inrichting.

Ook in de deelgemeenten willen we de leefkwaliteit fors verhogen. Het weren van doorgaand verkeer en het verhogen van de leefkwaliteit vormen de leidraad bij de opmaak van verkeersplannen voor de woonkernen in de deelgemeenten. We hanteren hierbij het STOP-principe. We werken de verkeersplannen uit in samenspraak met de bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden om zo te komen tot een gedragen plan. Uitgebreide communicatie begeleidt het traject van opmaak tot uitvoering.

Rekening houdend met de dringende nood om in te grijpen, starten we met Sint-Amandsberg, Wondelgem, Muide-Meulestede en Gentbrugge-Ledeberg. Een verkeersplan omvat onder meer vlotte, veilige fietsverbindingen doorheen de wijk en deelgemeente, korte en veilige voetgangersroutes, locaties voor gedeelde mobiliteit, routes en haltes voor openbaar vervoer en een visie op leveringen en laden en lossen in de wijk.

We zijn ervan overtuigd dat een inrichting van het openbaar domein op maat van kinderen en ouderen, en met aandacht voor mensen met een beperking, noodzakelijk en kwaliteitsvol is voor elke Gentenaar.

Iedereen stapt

Iedereen is op een bepaald moment voetganger. De voetganger is daarom de maat voor de aanleg van het openbaar domein. Er komt een volwaardig actieplan. We installeren een voetgangersbewegwijzering die afstanden in tijd weergeeft. We stellen een netwerk op van veilige voetgangersroutes doorheen woonwijken en in de deelgemeenten. We verbeteren in alle wijken de voetpaden en zorgen voor kwalitatieve trage wegen. Daartoe werken we op maat van kinderen en van senioren. Het moet mogelijk zijn voor zowel kinderen als senioren om zich veilig en zelfstandig door de wijk te verplaatsen.

Het wandelnetwerk is veilig, aantrekkelijk en uitdagend voor een kind en verbindt plaatsen om te spelen. Zo blijft stappen een logische verplaatsingsvorm binnen de wijk. Alle drukke wegen krijgen veilige oversteekpunten. We maken het openbaar domein beter toegankelijk voor rolstoelen en kinderwagens, en bewaken dit principe ook bij werken. Een doordachte inplanting van objecten in het openbaar domein is daarbij cruciaal. Ondanks stevige investeringen in de heraanleg van trottoirs worden bijkomende budgetten voorzien. We experimenteren met slimme verkeerslichtenregeling, bijvoorbeeld sneller groen voor voetgangers als het regent, en ijveren voor conflictvrije kruispunten.

Vooruit met de fiets!

We bouwen versneld voort aan het regionale netwerk van fietssnelwegen voor lange afstand, ook in het havengebied, en aan comfortabele invalroutes naar de binnenstad. Dat doen we onder meer door de aanleg van fietsstraten. We bouwen ook verder aan fietsverbindingen naar en tussen de deelgemeenten en tussen randgemeenten en Gent. We creëren bijkomende capaciteit in functie van al bestaande en toekomstige stijgingen. We installeren een fietsersbewegwijzering die duidelijk in elkaar zit en we investeren in fietscomfortmaatregelen. Voor kinderen van 10 jaar moet het mogelijk zijn om veilig alleen door de wijk te fietsen.

Elke nieuwe ruimtelijke ontwikkeling en haar omgeving worden gescreend op fietsvriendelijkheid. Er komt voldoende fietstoegankelijkheid en fietsfaciliteiten. We leggen meer fietsparkeerplaatsen en fietsonderdoorgangen aan.

Fietsen moeten goed en diefstalveilig gestald kunnen worden. Een goede fietsstalling is veilig, toegankelijk, diefstalbestendig, kwaliteitsvol en servicegericht, en houdt rekening met buitenmaatfietsen. Er komen extra screenings om bijkomende fietsenstallingen te plaatsen op het openbaar domein op maximum 100 meter van de woning.

Tegelijk investeren we fors in nieuwe, inpandige kwalitatieve fietsenparkings voor bewoners en bezoekers, hetzij in bestaande panden hetzij in nieuw te bouwen fietsenparkings. Om het openbaar domein maximaal vrij te houden van hinderlijk gestalde fietsen onderzoeken we andere mogelijkheden om de fietsparkeerdruk op te vangen, zoals met pontons, bijkomende fietsenstallingen, inpandige stallingen of waar ruimte is in sommige bestaande ondergrondse parkings. We gaan het gesprek aan met verschillende partners om het aanbod aan private fietsenstallingen uit te breiden.

De Fietsambassade Gent krijgt een meer centrale rol in het samenbrengen van Gentse partners rond fietsfaciliteiten en fietscultuur. Zo wordt de Fietsambassade hét uithangbord van de Gentse fietscultuur. We evalueren de huidige werking rond deelfietsen en spelen in op nieuwe initiatieven.

Openbaar vervoer in eigen handen

Gent heeft meer zeggenschap nodig in de investeringen en de exploitatie van het openbaar vervoer. Daarom pleiten we voor een eigen stadsregionaal vervoersbedrijf. De opstart van de vervoersregio's biedt hiertoe een kans, al is de beleidsruimte binnen dit orgaan beperkt. We maken versneld werk van een verdere vertramming. We pleiten bij De Lijn voor een fundamentele uitbreiding van het kernnet – de vertramming van lijn 7 en lijn 3 – en een grondige herdenking van het aanvullend net. Dit moet inspelen op nieuwe economische en woonontwikkelingen in de stad. In combinatie met de verlengde lijn 4 zorgt de vertramming van lijn 7 voor een *circle line* in Gent.

Het openbaarvervoersaanbod blijft op peil tot middernacht. Daarna start het nachtnet met een aanbod om de 45 minuten op de hoofdlijnen. We werken een aanvullend aanbod OV-taxi uit, vooral gericht op gebruik in de avonduren, als aanvulling op het nachtnet. Taxi's worden volledig elektrisch tegen 2025. Tijdens grotere evenementen of speciale gelegenheden zetten we zo veel mogelijk in op kwalitatief openbaar vervoer, met aangepaste regelingen en tarieven.

De doorstroming van het openbaar vervoer wordt structureel verbeterd. We grijpen in op de lichtregelingen in de stad. Een vrije bedding voor intensief openbaar vervoer wordt de standaard.

We pleiten er bij de NMBS en De Lijn voor om samen een echt voorstadsnet uit te bouwen, waarbij de lokale treinstations zoals Wondelgem, Drogen en Gentbrugge volwaardig deel uitmaken van het openbaartransportnet. Lijn 204 is daar een belangrijk onderdeel van. We vragen daarnaast ook om de opstart van de treinstations Muide en The Loop te bekijken. Het station Gent Sint-Pieters is het grootste station van Vlaanderen. Het moet de ambitie zijn om de renovatie te versnellen en volledig te realiseren, dus met een gehele overkapping. Ook het station Gent Dampoort heeft snel nood aan een volledige renovatie.

De auto op de juiste plaats

We verlagen de parkeerdruk in de wijken en deelgemeenten door in te zetten op duurzame mobiliteit, een ruimer netwerk van autodelen en de ontwikkeling van buurtparkings, onder andere via een parkeermakelaar, om zo het evenwicht tussen het aantal bewonersvergunningen en parkeerplaatsen op straat te herstellen.

We actualiseren het autodeelplane en blijven autodelen verder promoten met bovengronds gratis parkeren over het hele grondgebied, specifieke voorbehouden parkeerplaatsen voor deelauto's en concrete opwaarderingen in de publieke ruimte voor autodelers.

Door parkeerplaatsen op straat te vervangen door buurtparkings, maken we ruimte vrij voor meer groen in de stad en ontmoetingsplekken. Buurtparkings kunnen halfondergronds gebracht worden, zodat extra ruimte beschikbaar wordt om bijvoorbeeld speelplekken te creëren.

Bovengronds parkeren is vooral voorbestemd voor de bewoners, autodelers en mensen met een beperking. Ondergronds parkeren en afstandsparkeren zijn vooral voor bezoekers en werknemers.

De parkeerrichtlijnen worden verder verfijnd en ingeschreven in het algemeen bouwreglement. We werken ook verder aan de P&R-gordel rond Gent. In Sint-Amandsberg, Gentbrugge, The Loop, Wondelgem (R4) en aan de Drongensesteenweg komt er bijkomende P&R-infrastructuur. In het kader van het herdenken van de B401 creëren we een nieuw portaal tot Gent met P&R en een snelle en performante shuttleverbinding in de buurt van de oksel van de E17 en de B401.

Waar De Lijn niet voldoende verbinding tussen park-and-rides en het stadscentrum kan voorzien, organiseren we die zelf, ook al is het garanderen van bereikbaarheid via openbaar vervoer duidelijk de verantwoordelijkheid van De Lijn. Al deze maatregelen zullen leiden naar een lagere nood aan parkeerplaatsen binnen en buiten de R40.

De stadsring krijgt op termijn de allure van een stadsboulevard, met meer evenwicht tussen de verblijfsfunctie en de verkeersfunctie. We maken hiervoor een verkeersstudie en voeren een ontwerp onderzoek, zodat er bij het begin van de volgende bestuursperiode concrete plannen op tafel liggen voor een significante verschuiving van het verkeer van de R40 naar de R4.

We pakken de problematiek van toeristenbussen in de binnenstad aan.

Een vlotte mobiliteit voor een bloeiende economie

We verhogen de begeleiding voor bedrijven bij de opmaak en uitvoering van bedrijfsvervoersplannen.

We merken dat woon-werkverkeer een steeds grotere uitdaging wordt, waar verschillende actoren aan uiteenlopende oplossingen werken. We starten een forum waarbij we op Gents niveau verschillende cruciale spelers samenbrengen om antwoorden te formuleren op de uitdaging rond woon-werkverkeer. Een grondige en open dialoog tussen deze verschillende actoren kan de efficiëntie en doeltreffendheid van de acties alleen maar verhogen. Het forum bekijkt ook welke toekomstige uitdagingen en opportuniteiten zich aandienen. Voor het zuiden van Gent bouwen we alternatieven uit voor bedrijven en werknemers via het mobiliteitscoördinatiecentrum.

Ook de Vervoersregioraad biedt opportuniteiten om, ook over de gemeentegrenzen heen, de krachten te bundelen en oplossingen te bieden rond economisch verkeer.

In alle kernwinkergebieden, zowel in de binnenstad als in de deelgemeenten, en in de zogenaamde schakelstraten, voeren we een parkeerbeleid op maat, met aandacht voor zowel bezoekers als bewoners en fietsers. Slimme parkeerregimes brengen oplossingen voor verschillende doelgroepen. We voorzien shop&go-plaatsen voor kortparkeren die gehandhaafd worden met automatische sensoren. We breiden ook het aantal fietsenstallingen uit in de buurt van buurtwinkels.

Op vlak van stadsdistributie zetten we de vernieuwing verder met nog meer duurzame innovatie zoals nieuwe, duurzame voertuigen en bundelen van goederenstromen. Het is daarbij de ambitie om het aantal vracht- en bestelwagens en de bijhorende zogeheten drops tot een minimum te beperken en ook om zo veel mogelijk goederen te bufferen aan de stadsrand. GentLevert is daarbij een belangrijk instrument. We werken een duidelijk vrachtroutenetwerk uit en vermijden dat vrachtwagens door woonstraten en schoolomgevingen rijden.

Broodnodige Vlaamse investeringen

We dringen bij Vlaanderen aan op de snelle realisatie van enkele *missing links*, zoals de Siffer-verbinding en de aanleg van de nieuwe Meulestedebrug en de Verapazbrug, die de Dampoort ingrijpend moeten ontlasten. Het verkeersknooppunt Dampoort wordt in een tunnel gestoken om doorgaand verkeer veilig te scheiden van lokaal bestemmingsverkeer. Tot slot verleggen we het doorgaand verkeer in het zuiden van het havengebied van de New Orleansstraat naar de Port Arthurlaan, zodat er een duidelijke scheiding ontstaat tussen de woongebieden in Meulestede en het havenverkeer. Om de leefkwaliteit te verbeteren in Gentbrugge en Ledeberg pleiten we voor de ondertunneling van de E17. Eenmaal de Verapazbrug gerealiseerd is, wordt het statuut van de Blaisantvest herbekeken. We verduidelijken de bewegwijzering op de R4 naar de verschillende deelgemeenten en de sectoren van de binnenstad.

De oprichting van een mobiliteitsbeheersmaatschappij voor de regio Gent moet ervoor zorgen dat duurzame mobiliteit nooit ondergesneeuwd geraakt bij grote infrastructuurprojecten. Bovendien zorgt een dergelijke structuur voor een maximaal efficiënt inzetten van middelen en mensen.

Mobiliteit als service

Zich vlot kunnen verplaatsen, is belangrijk voor elke Gentenaar en Gent-gebruiker. We blijven streven naar klantvriendelijkheid, gebruiksgemak en kwaliteitsverbeteringen op het vlak van verkeer, bewegwijzering en parkeren. Uitgebreide, heldere en proactieve communicatie zijn nodig voor alle mobiliteitsinitiatieven en maatregelen.

We houden de verkeersdruk van evenementen in het centrum beperkt. '*Traffic Management as a service*' wordt verder uitgewerkt. Gent speelt hierin een pioniersrol. Het verkeerscentrum zorgt voor verkeersinformatie op maat van elke weggebruiker, innoveert met slimme verkeerslichtenregelingen, en levert Gentse data en gedragsanalyses aan als basis voor verkeersplannen.

Mobiel zijn is een recht. We willen dat mobiliteit in Gent toegankelijk is voor iedereen. Vervoersarmoede gaan we actief tegen. Samen met de betrokken middenveldorganisaties onderzoeken we de betekenis en omvang van vervoersarmoede, en we werken een aanpak uit. We ontwikkelen instrumenten (zowel digitaal – Mobility As A Social Service (MAASS) bijvoorbeeld– als analoog) die duurzame mobiliteitsmodi haalbaar en betaalbaar maken voor iedereen. Daardoor is overal in Gent duurzame mobiliteit de evidente keuze voor iedereen. We begeleiden minder mobielen naar de passende ondersteuningsmogelijkheden.

Verkeersveiligheid als evidentie

Gent is een grote onderwijsstad die veel schoolverkeer met zich meebrengt. Om de veiligheid van onze scholieren en studenten te verhogen, richten we schoolstraten in en maken we de ruimere schoolomgeving autoluw en fietsveilig. Zo zorgen we ook voor een betere luchtkwaliteit in de schoolomgeving. We bekijken of we ook schoolvervoer via water kunnen organiseren. Het openbaar vervoer blijft gratis voor jongeren tot en met 14 jaar.

Tot slot maakt het stadsbestuur in overleg met de politie de komende zes jaar van de verkeersveiligheid een topprioriteit. De intensieve samenwerking tussen politie en stadsdiensten zijn mee onderdeel van een integraal verkeersveiligheidsbeleid. We blijven samen met de politie verder inzetten op zone 30. Alle woonkernen krijgen een zone 30. Handhaving van snelheidsbeperkingen, alcoholmisbruik en gevaarlijk parkeren vinden we prioriteiten voor de politie. Er komen campagnes rond hinderlijk parkeren en gevaarlijk inhalen. We vergroten de hoffelijkheid tussen alle weggebruikers in het verkeer door meer campagnes en handhaving.

De Minder Hinder-aanpak bij (wegen)werken stelt het comfort en de veiligheid van voetgangers en fietsers centraal.

Stad Gent herneemt het ISA-project (Intelligent Speed Adaptation) voor voertuigen van de Stad, deelauto's en taxi's. We onderzoeken of we de technologie ter beschikking kunnen stellen van de Gentse bevolking.

8 Natuur en water in de stad

Onze stad heeft meer natuur, groen en water nodig. Niet alleen om Gent aangenamer te maken, ontmoeting en sociale cohesie te bevorderen, maar ook om de stad klimaatrobust te maken en de luchtkwaliteit te verbeteren. Daarom voeren we een actief natuur- en groenbeleid om ervoor te zorgen dat de natuur in Gent minimaal het niveau van 1999 haalt, dat wil zeggen: 2.865 hectare waardevolle en zeer waardevolle natuur. We streven naar een bosindex van 8 procent of 1.260 hectare effectief bos tegen ten laatste 2030. In deze legislatuur streven we naar 90 hectare bijkomend bos.

Een groen Gent? Natuurlijk!

Parken en parkjes zijn de tuinen van alle Gentenaars. De *groennorm*, die bepaalt dat binnen een wandelafstand van 400 meter minstens 10 m² groen per inwoner aanwezig moet zijn in een park dat minstens 1 hectare groot is, wordt stap voor stap gerealiseerd. We geven daarbij prioriteit aan dichtbebouwde woonwijken. Het RUP Groen wordt uitgevoerd zoals gepland, en er wordt voorzien in de hieraan gekoppelde uitvoeringsinstrumenten. Om landbouwers te compenseren die gronden zouden verliezen bij de realisatie van het RUP Groen, werken we gefaseerd, schakelen we hen waar mogelijk in bij het overgangsbeheer en worden OCMW-gronden ingeschakeld op het moment waarop ze pachtvrij worden.

We vergroenen en ontharden de Gentse straten en pleinen met extra straatbomen, groenzones, groene gevels, bijkomende geveltuintjes en groenslingers. Bij (her)aanleg van pleinen en straten voeren we een groentoets uit. We maken een boomzichtenplan op per buurt, met als norm dat er in elk zichtveld minimaal één boom zichtbaar moet zijn. We investeren in bijkomende wijkparken, versterken de grotere parken en pleinen, en bouwen de groenpolen verder uit. Naast de vier in uitvoering zijnde groenpolen wordt het stedelijk groengebied Bourgoyen–Malem–Blaarmeersen–Sneppemeersen als vijfde groenpool ontwikkeld. Het project Moervaartvallei wordt stap voor stap uitgerold. De groenklimaatassen die de verbinding vormen tussen de groenpolen en de binnenstad worden verder uitgebouwd, net als het tragewegennetwerk. In en om de groenpolen maken we waar mogelijk werk van verkeersveilige/verkeersluwe straten.

Het potentieel van parken in onze stad moet beter worden benut. Parken zijn belangrijk om mensen tot rust te laten komen. Parken hebben ook een belangrijke rol voor biodiversiteit. In parken besteden we aandacht aan een kindvriendelijke invulling, speelprikkels en belevingselementen. De herinrichting van het Citadelpark zorgt voor een aantrekkelijk, open en kwaliteitsvol park. In samenspraak met de buurtbewoners wordt het 'een park voor de stad, een tuin voor de buurt'. Het Koning Albertpark wordt uitgebreid en heringericht tot een echt 'Central Park' in het kader van de gefaseerde aanpak van het project van het viaduct B401. Er zijn ook bijkomende stedelijke parken nodig. Zo zal het Kapitein Zeppospark (Houtdokpark) de functie van stadspark vervullen aan de Muide en de Oude Dokken. Het volledige terrein in de Driemasterstraat in Wondelgem wordt een volwaardig wijkpark. Voor bijkomende wijkparken gaat de aandacht prioritair naar wijken zoals Dampoort-Sint-Amandsberg, Sluizeken-Tolhuis-Ham en Brugse Poort. We maken een concreet actieplan op voor bijkomende wijkparken en woongroen in de meest dichtbebouwde gebieden van de stad. Bij stadsontwikkelingsprojecten zorgen we telkens voor een kwaliteitsvol park. Zo realiseren we het Ecowijkpark, Rijsenbergpark, Tondelierpark, Kapitein Zeppospark (Houtdokpark) en het Handelsdokpark Oost (bij de voormalige betoncentrale die wordt afgebroken) en

starten we met de realisatie van een groot park in Nieuw Gent.

We stimuleren eigenaars om campussen, binnengebieden, private parken en ander groen dat nu ontoegankelijk is voor de Gentenaars (tijdelijk of permanent) open te stellen, bijvoorbeeld door in ruil het onderhoud van hen over te nemen. We zetten verder in op het vernatuurlijken van de begraafplaatsen, met respect voor de integriteit en het specifieke karakter van dergelijke plekken.

We stellen extra parkwachters aan als lokaal aanspreekpunt voor de bewoners. Parkwachters zorgen voor een goed evenwicht tussen de verschillende gebruikers van onze parken en groengebieden, en gaan overlast en vandalisme tegen.

Gronden van Groep Gent met als bestemming natuur, park of bos worden op het moment dat ze vrijkomen zo veel mogelijk gebruikt voor natuur of bos.

Bij aanleg, beheer en gebruik van groen en natuur worden waar mogelijk burgers betrokken, ook bij kleinschalige ingrepen zoals de aanleg van boomspiegels. Zo ondersteunen we burgerparticipatie en worden natuurverenigingen betrokken op basis van hun expertise, hun groot mobiliserend vermogen, hun statuut van erkend terreinbeheerder en hun mogelijkheden om een beroep te doen op financiële middelen van andere overheden. We verhogen de huidige subsidieverlening voor Natuurpunt en andere natuurorganisaties met het oog op het kostenefficiënt realiseren van belangrijke natuurdoelstellingen, onder andere in het kader van RUP Groen, de uitvoering van het project Moervaartvallei, de groenpolen en het project Natuurpark Levende Leie. Gent werkt met alle plaatselijke betrokkenen het project Kouter en Leieland uit.

We stimuleren natuurlijke elementen, zoals bomenrijen, poelen en hagen, en akkerrandbeheer in agrarische gebieden.

We zetten in op het behoud en het versterken van de biodiversiteit. We beheren onze parken via het principe van het Harmonisch Park- en Groenbeheer en we zetten ook acties op met het oog op soortenbescherming.

Een coole stad

Groen en water zorgen voor afkoeling in de stad. In de toekomst wordt dit nog belangrijker in de strijd tegen de klimaatopwarming en het stedelijk hitte-eilandeffect. Het waternetwerk in Gent is bepalend voor een goede stedelijke ontwikkeling. We willen een implementatie van integraal waterbeleid in de Gentse kanalen met aandacht voor alle functies van stedelijke waterlopen. De ruimte op en aan het water kan verschillende functies naast elkaar vervullen: vervoer en transport, recreatie, landschap en beleving, natuur en groen, ecologie, wonen... Onze blauw-groene assen verdienen daarom versterking. Het behoud van de open ruimte in de valleien van onze rivieren en stromen wordt een dwingende randvoorwaarde bij bouwprojecten. Bij de Vlaamse Waterweg dringen we aan op de verdere vergroening van de oevers van de waterlopen. De visienota Water in de Stad en het Integraal Plan Openbaar Domein, met een nieuw luik rond klimaatrobuuste inrichting, vertalen we in een actieplan samen met de waterbeheerder. De Schelde tussen Gentbrugge en Melle ontwikkelen we samen met de Vlaamse overheid als het Gentse Zwin, waarbij veiligheid en getijdennatuur de hoofddoelstellingen zijn, dit met aandacht voor het reduceren van potentiële overlast veroorzaakt door knijten. We stimuleren werfverkeer via water en onderzoeken de

mogelijkheid tot vervoer van grote afvalstromen.

Waar mogelijk nemen we lokale maatregelen om de waterkwaliteit te verbeteren. We onderzoeken de mogelijkheid tot het instellen van zwemzones.

Wateroverlast voorkomen we door water vast te houden aan de bron. Naast voldoende natuurlijke infiltratiemogelijkheden zijn ook innovaties als groendaken, waterpleinen en alternatieve vormen van bovengrondse en ondergrondse waterberging van het grootste belang voor de verdere ontwikkeling van de stad. De verhardingsgraad moet omlaag en lozingen van vuil water in het oppervlaktewater moeten weggewerkt worden.

De toegang tot drinkwater moet voor iedereen een basisrecht blijven. Via sociale correctie moeten we erover waken dat kwetsbare groepen hier niet uit de boot vallen. We lanceren bij de Gentse horeca een campagne om Gents kraantjeswater aan te bieden aan de klanten. We voorzien drinkwaterfontein op het openbaar domein.

We willen het dierenwelzijn in de stad verder verhogen en dit door een goede mix van sensibiliseringsacties, subsidies en erkenning van Gentse dierenverenigingen en (politie)reglementen. De samenwerking met het Dierenasiel wordt verdergezet. Faciliteiten voor honden, zoals hondenlosloopweides en hondenpoeppalen, bouwen we verder uit. We creëren een dierenbegraafplaats of -strooiweide in Gent.

9 Gent, duurzaam en klimaatneutraal

Luchtkwaliteit is belangrijk voor elke Gentenaar. We voeren een lage-emissiezone (LEZ) in vanaf 2020 en weren de meest vervuilende (diesel)auto's uit een zone die samenvalt met de zone 30 binnen de R40. Dit is een eerste belangrijke stap om de luchtkwaliteit verder te verbeteren. De LEZ wordt uitgebreid naar alle woongebieden binnen de R4, en zelfs naar het havengebied. We koppelen de invoering van de LEZ aan een pakket van begeleidende sociale maatregelen. Burgers zullen kunnen kiezen uit een breed pallet van compensaties onder de vorm van een mobiliteitsbudget, onder andere slooppremies, subsidies voor de elektrische fiets, autodelen, taxicheques of een openbaarvervoersabonnement. We ontsluiten een netwerk van meetpunten met bijhorende infoschermen om de actuele luchtkwaliteit beter op te volgen en deze kennis vlot te delen met de Gentenaars. GentLevert wordt verder uitgebouwd om het koeriersverkeer te verminderen. De impact van de industrie op de luchtkwaliteit, onder meer in de haven, proberen we te reduceren door een gericht vergunningenbeleid en een proactieve controle bij klasse 2- en 3-bedrijven. Daarnaast voorzien we een ambitieuze visie bij het adviseren van klasse 1-bedrijven. Specifiek voor de haven is het belangrijk dat de nieuwe fusiehaven North Sea Port samen met Vlaanderen en andere actoren verder werkt aan een betere luchtkwaliteit.

De Stad neemt, samen met andere openbare diensten zoals IVAGO, De Lijn en de nutsmaatschappijen, het voortouw in het omvormen van hun wagenpark naar duurzame alternatieven met brandstof zoals elektriciteit, waterstof en CNG voor die toepassingen waar elektriciteit en waterstof (nog) geen alternatief vormen.

Gent zonnestad

Tegen 2050 maken we Gent klimaatneutraal. We hebben bij het nemen van maatregelen in functie van de klimaatdoelstellingen ook altijd oog voor de gevolgen voor kwetsbare groepen. Het Gentse langetermijnengagement werd in een concrete doelstelling gevat: 40 procent minder CO₂-uitstoot tegen 2030. Het nieuwe IPCC-rapport toont aan dat we deze doelstellingen in de toekomst misschien nog moeten aanscherpen. We zorgen voor een jaarlijkse rapportering van de voortgang van het klimaatbeleid en communiceren hierover aan de bevolking. Als stad Gent willen we dat er een maximum aan lokale duurzame hernieuwbare energieproductie op ons grondgebied gerealiseerd wordt. We maken van Gent een echte zonnestad. Tegen 2024 willen we een verdubbeling van de energieproductie door zonnepanelen. Om hernieuwbare energie voor iedereen zo toegankelijk mogelijk te maken, worden projecten zoals Buurzame Stroom verder uitgerold in de stad. Het windpotentieel in onder meer de haven moet optimaal benut worden. Gentenaars moeten mee kunnen participeren in hernieuwbare energie via energiecoöperatieven, niet alleen financieel. Als Gent zijn klimaatdoelstellingen wil halen, moeten we ook aardgas als energiebron vervangen. In eerste instantie voor wonen en de dienstensector, daarna ook voor transport en industrie. Nieuwbouwwijken worden daarom niet meer op aardgas aangesloten. We breiden het bestaande verwarmingsnet uit en verduurzamen het en zorgen voor nieuwe netten, zodat de restwarmte van industriële processen of afvalverwerking kan dienen om gebouwen te verwarmen. Ook andere alternatieven zoals energie uit zon en bodem worden volop benut. Ook in renovatiedossiers van stadsgebouwen wordt de overstap gemaakt naar groene warmte. We werken actief mee aan proefprojecten, zoals een waterstoffabriek in North Sea Port en andere waterstofprojecten, projecten rond opslag, zowel in de haven als eerder wijkgebonden. We rollen het netwerk van elektrische laadpalen verder uit die louter hernieuwbare energie voorzien.

Gent eet duurzaam

Onze lokale voedselstrategie is een van de pijlers van ons klimaatbeleid. De beleidsgroep Gent en Garde bouwen we verder uit. We werken aan duurzame landbouw, waarbij we ons in de eerste plaats richten op de korte keten en stadsgerichte landbouw. Op die manier brengen we consument en producent opnieuw met elkaar in contact. De toegang tot duurzame gezonde voeding voor kwetsbare groepen is een belangrijk aandachtspunt bij de lokalevoedselstrategie.

We gaan voedselverspilling tegen en hergebruiken voedselafval maximaal als grondstof. Voorbeeldprojecten zoals Foodsavers Gent, waar gezonde voedseloverschotten in een duurzaam activeringsproject tot bij minder begoede mensen komen, zetten we verder. Tegelijk brengen we door een grootschalige analyse de cijfers over de Gentse voedselverspilling in kaart.

De grondpositie van de Groep Gent wordt ingezet als ruilgrond voor de realisatie van het RUP Groen. Daarnaast kunnen ook beschikbare landbouwgronden ingezet worden als testgronden voor vernieuwende landbouwbedrijfsmodellen. Dit biedt kansen voor nieuwe initiatieven en voor het versterken van bestaande.

We stimuleren duurzame voedselconsumptie door de succesformule Donderdag Veggiedag verder te zetten en uit te breiden naar nieuwe doelgroepen. Tegelijk ontwikkelen we een vervolgcampagne om te sensibiliseren rond de impact van vleesconsumptie, en om plantaardige voeding verder te stimuleren. Stad Gent neemt verder ook haar voorbeeldrol op om zelf zo veel mogelijk lokale producten te kopen die op een duurzame manier worden geproduceerd. We faciliteren als Stad de opschaling van korteketeninitiatieven. Ook professionele aankopers van voeding in de stad zoals horeca, grootkeukens of buurtwinkels, worden gestimuleerd om korteketenproducten aan te kopen. Het nieuwe project Vanier is hiervan een goed voorbeeld.

We besparen meer energie in stedelijke gebouwen en openbare verlichting. De jaarlijkse doelstelling van minstens 3 procent energiebesparing in gebouwen van de Groep Gent wordt verder gezet en we volgen dit op via een jaarlijkse Energie- en Waternota. Als stadsbestuur geven we het goede voorbeeld door al onze gebouwen met geschikte daken te voorzien van zonnepanelen. Tegen 2024 staan zonnepanelen voor minstens 30 procent van het totale energieverbruik van de stadsgebouwen in. Voor minimaal de helft betrekken we de Gentenaars hierin. Naast het blijvend kiezen voor passiefbouw, zetten we een stap verder door te werken aan een aantal pilootprojecten rond energiepositieve gebouwen. Onze openbare verlichting wordt zuiniger door versneld over te schakelen op led en door te dimmen en te doven waar en wanneer dat kan.

Gentenaars hebben baat bij een ambitieus klimaatbeleid. Het informeren, sensibiliseren en verder ondersteunen van onze burgers om hun woning te renoveren is niet alleen belangrijk om onze klimaatdoelstellingen te halen, maar verhoogt ook hun wooncomfort en verlaagt de energiefactuur. We besteden daarbij specifiek aandacht aan sociaal zwakkere groepen zoals noodkopers en kwetsbare huurders. We blijven ijveren voor een goedkope energielening voor elke Gentenaar. We bouwen ook verder aan innovatieve modellen die energiezuinige verbouwingen bij kwetsbare gezinnen versnellen. We leveren hierbij inspanningen om verhuurders te overtuigen en aan te moedigen om hun woningen energiezuinig te maken, met aandacht voor de zittende kwetsbare huurders. De Energiecentrale werkt via

het *one-stop-shop*-principe verder om burgers zo veel mogelijk bij te staan bij hun energiezuinige renovaties. Ook naar bedrijven, instellingen en organisaties zoals *Greentrack* wordt ondersteuning aangeboden om het potentieel voor energiebesparing en hernieuwbare energie verder aan te boren. Daarbij werken we het instrument van energiecoaching verder uit en bekijken we hoe we energiezuinige investeringen mee een duw in de rug kunnen geven.

We rollen de fossielvrije en duurzame beleggingsstrategie van Stad Gent verder uit naar de volledige Groep Gent.

Opgeruimd staat netjes

We maken van Gent een afvalarme stad. Zo reduceren we de Gentse voetafdruk en behouden materialen en producten langer hun waarde.

Ons afvalbeleid is ecologisch, sociaal, integraal en efficiënt. Zo is het 'vervuiler betaalt'-principe de leidraad voor de afvaltarieven. Wie het echter financieel moeilijk heeft, krijgt een tegemoetkoming in zijn afvalkosten. Verantwoordelijkheden afwentelen op de maatschappij kan niet door de beugel. Ieder neemt zijn verantwoordelijkheid op inzake afval en netheid: burger, bezoeker, eventorganisatoren, ondernemers, producenten en overheden. We volgen een driesporenbeleid van preventie en bewustmaking, opruimen en handhaven. Met een duidelijke taakverdeling en een efficiënte werking is het werk sneller en beter gedaan.

We zetten resoluut in op afvalpreventie, waarbij we een mix van maatregelen gebruiken: bewustmaking van bewoners met 'meten is weten'-campagnes, de educatieve werking voor scholen verderzetten en uitbreiden naar andere doelgroepen, ondersteuning van afvalarme winkels, horeca en evenementen, en het bannen van plastic zakjes en wegwerpbekers.

Meer afval selectief inzamelen is essentieel. Met de uitbreiding van GFT naar al het organisch afval willen we op termijn al het organisch afval uit het restafval halen. Alle verpakkingsplastics kunnen ten laatste tegen 2020 in de P+MD-zak. De tegemoetkoming in de afvalkosten voor wie het financieel moeilijk heeft, wordt ook uitgebreid naar de selectieve fracties, zodat sorteren altijd financieel de beste keuze is. We voorzien mobiele recyclageparken op wijkniveau, zodat ook mensen zonder auto er gemakkelijk terecht kunnen om hun resterend afval te sorteren. Voor de inzameling van huishoudelijk afval maken we zo veel mogelijk gebruik van ondergrondse inzameling via sorteerpunten. Voor vergelijkbaar bedrijfsafval onderzoeken we waar dit kan.

Het resterend brandbaar afval wordt zo duurzaam mogelijk verwerkt. We onderzoeken hiervoor zowel *waste to energy*- (afvalenergiecentrale met warmte- en elektriciteitsproductie) als *waste to materials*-installaties.

De strijd tegen zwerfvuil en sluikestorten blijft een prioriteit en dat in alle wijken. We verhogen de inzet van IVAGO, politie en stadsdiensten op de drie sporen van het afvalbeleid: sensibiliseren, opruimen en handhaven. We blijven ijveren voor structurele maatregelen die het zwerfvuil gevoelig kunnen verminderen, zoals statiegeld. Experimenteren om nieuwe maatregelen te ontdekken moet ook kunnen. Om afval op straat en in onze parken in de eerste plaats te voorkomen zoeken en ondersteunen we duurzame alternatieven voor meeneemdranken en -maaltijden. Tegelijk stellen we *take-awayhoreca* mee verantwoordelijk voor de afvaloverlast die ze veroorzaken. We ondersteunen verder onze vrijwilligers en scholen die via netheidscharters of netheidspacten mee het zwerfvuil opruimen. We zorgen voor voldoende vuilnisbakken op de juiste plaatsen en installeren nieuwe vuilnisbakken en slimme

compactere vuilnisbakken. We zetten 'Meer geel op straat' van IVAGO verder om onze stad net te houden en verbeteren de app om sluikestort te melden met onder meer een terugkoppeling aan de melder. Sluikstorten en zwerfvuil achterlaten getuigt van een gebrek aan respect. We zetten alle wettelijke middelen in om de daders te vatten.

Stad Gent maakt de omslag van een lineair naar een circulair materialenbeleid. Producten delen, herstellen, hergebruiken, herbestemmen en recyclen leidt tot een lagere consumptie en minder grondstoffenverbruik. We nemen een voortrekkersrol op, zowel inzake onderzoek als in onze eigen praktijken. We willen de draaischijf worden van de hergebruik-, herstel- en deeleconomie. Naast bestaande initiatieven als kringwinkels, *repair-cafés*, weggeefwinkels en de vele deelinitiatieven geven we ruimte aan nieuwe initiatieven en start-ups in de circulaire economie, met aandacht voor reguliere en sociale werkgelegenheid. Een voorbeeld van zo'n initiatief zijn wijkgerichte deelpunten voor verschillende materialen. Als stad geven we het goede voorbeeld door bij overheidsopdrachten circulair materialenbeleid als criterium op te nemen.

Leven in een stad betekent ook blootgesteld worden aan geluid. We nemen maatregelen om geluidshinder zoveel mogelijk te beperken. Het aanpakken van de meest geluidsbelaste locaties krijgt prioriteit. Tegen 2030 brengen we, in samenwerking met Vlaanderen, het geluidsniveau afkomstig van wegverkeer overal onder de 70 decibel. Dat kan enkel door te werken op verschillende fronten: een autoluwe stad, een stiller wagenpark, snelheidsverlagingen, nieuwe stillere wegdekken, geluidsschermen enzoverder. Wat betreft de snelheid op de E17, de E40 en de R4 ijveren we bij de Vlaamse overheid om die te verlagen naar 90 km/u.

Toeristische rondleidingen per boot veroorzaken geluidsoverlast voor omwonenden en horeca. Om die overlast te beperken zetten we in op het gebruik van een systeem uitzend- en ontvangapparatuur. In overleg met de Vlaamse Waterweg en de rederijen maken we ook werk van stillere boten (met alternatieve aandrijving).

10 Schoolgaan, studeren en kinderopvang in Gent

Niets in onze samenleving is belangrijker voor de toekomstige generaties dan goed onderwijs. Onderwijs geeft mensen de middelen en mogelijkheden om zich te ontplooien, om een vrij en bewust burger te zijn in de samenleving. Onderwijs en kinderopvang zijn kerntaken van de overheid. Onderwijs is bij uitstek de sleutel tot emancipatie. Stad Gent en de Vlaamse overheid zetten samen hun schouders onder deze uitdagingen.

Wij nemen de verantwoordelijkheid op, samen met alle medewerkers binnen het stedelijk onderwijs, voor de kwaliteit van het eigen onderwijs in de uitwerking van het pedagogisch project, de organisatie van het onderwijs, de infrastructuur en de uitrusting. We bieden ondersteuning en samenwerking in de uitvoering van de maatschappelijke opdrachten van het onderwijs in alle onderwijsinstellingen in Gent vanuit het flankerend onderwijsbeleid en in samenspraak met de netoverschrijdende overlegkanalen.

Elk kind schittert

Uitmunten onderwijs laat elk kind schitteren, zowel wie extra hulp nodig heeft als wie vooroploopt. Dit onderwijs op maat is een grote opdracht voor leerkrachten vandaag. De Stad steunt de leerkrachten voluit zodat zij zich kunnen richten op hun kernopdracht: lesgeven. Stad Gent draagt op twee manieren bij tot het 'ontzorgen' van leerkrachten en directies: via het Onderwijscentrum en via samenwerkingsverbanden, bijvoorbeeld in het kader van armoedebestrijding, gezondheidsbeleid en veiligheid. Met de hele stad zetten we onze schouders onder onze scholen.

De expertise en hulp van het Onderwijscentrum Gent is er voor alle Gentse scholen en zet onder meer in op innovatieve onderwijsorganisatie, om te differentiëren (kangoeroeklassen, trapklassen e.d.) als alternatief voor leerstofjaarklassen. Met concrete projecten op de klasvloer en in de leraarskamer verhogen we kleuterparticipatie en vermijden we vroegtijdig schoolverlaten.

Volgens de Vlaamse capaciteitsmonitor dienen in Gent tegen 2024 nog 1912 plaatsen in het basis- en 4268 plaatsen in het secundair onderwijs bij te komen. Daarom breidt het stedelijk onderwijs gericht verder uit en voeren we samen met de andere onderwijsnetten en Vlaanderen een Gents masterplan capaciteit uit.

In het stedelijk onderwijs worden alvast volgende uitbreidingen afgewerkt en gerealiseerd: uitbreiding Freinetschool 't Groen Drieske in Gentbrugge, de Kleurdoos in Ledeberg, Melopee op de Oude Dokken, de Mandala in het Rabot, een nieuwe basisschool op de Koningin Fabiolalaan en een nieuw internaatsgebouw en gebouw voor de Sassepoort en Spoor 9 op het Storyplein. Voor het secundair onderwijs worden bijkomende projecten voorbereid en waar mogelijk al uitgevoerd aan de Offerlaan en FNO-site.

We zetten ook extra in op renovaties van de eigen stedelijke scholen. Renovaties van bestaande scholen of nieuwe scholen worden duurzaam, modulair en deelbaar gebouwd rekening houdend met de bredeschoolwerking. Daarbij wordt ook de omgeving van de school niet uit het oog verloren, denk hierbij aan het verder vergroenen van die omgeving via GRAS-speelplaatsen, autoluwe schoolomgevingen en de luchtkwaliteit. We streven naar een maximaal gedeeld ruimtegebruik door scholen en de buurt.

Andere schoolbesturen kunnen rekenen op de actieve hulp van de Stad Gent bij het realiseren van hun scholenbouw. We onderzoeken ook of en hoe leningen noodwendige schoolbesturen daarbij kunnen helpen.

Door een capaciteitsuitbreiding en door het online aanmelden te verfijnen – in goede samenwerking met de LOP's - geven we ouders maximale vrije schoolkeuze zonder daarbij de inspanningen voor een sociale mix uit het oog te verliezen.

Brede school

Het Onderwijscentrum Gent verzamelt stelselmatig cijfers over het Gentse onderwijs en gebruikt die onder andere voor een gerichte aanpak van spijbelen en vroegtijdig schoolverlaten. We houden de strijd tegen spijbelen aan en onderzoeken hoe we betere resultaten kunnen boeken. Want: elke leerling heeft niet alleen leerplicht maar ook recht op kwaliteitsvol onderwijs. Jongeren die dreigen af te haken worden aanklampend benaderd om een kwalificatie te behalen.

Scholen zijn ingebed in een breed netwerk. Via Brede school en een samenwerking met sport, cultuur, deeltijds kunstonderwijs, jeugdwelzijnswerk en buitenschoolse kinderopvang komt er in elke wijk een breed naschools activiteitenaanbod tot stand waar ook andere netten kunnen aan deelnemen. Het aanbod buitenschoolse opvang wordt op die manier uitgebreid. We rekenen erop dat de Vlaamse overheid hierin een partner is.

Brede school betekent bij uitstek ook inzetten op brede ontwikkelingskansen voor alle kinderen en jongeren. Dat kan onder meer door het opzetten van unieke samenwerkingsverbanden tijdens de schooluren (bijvoorbeeld met wijkgezondheidscentra) en ook door na de schooluren te werken aan gelijke kansen. Voorbeelden hiervan zijn deelname aan sportclubs en het jeugdwerk maar ook individuele begeleiding bij het leren. De ambitie is dat elke leerling die naschools extra hulp nodig heeft, beroep kan doen op een breed netwerk van organisaties en Gentenaars. Initiatieven van onderop zoals schoolse begeleiding door Uilenspel en Kompanjon, maar ook het gloednieuwe toekomstatelier, zijn voor Stad Gent belangrijke partners.

Gent kent een mooi uitgebouwd aanbod deeltijds kunstonderwijs voor kinderen, jongeren en volwassenen. Via onder meer de UiTPAS, via samenwerkingen tussen de academies en een aantrekkelijk eigentijds en toegankelijk lesaanbod geven we Gentenaars de kans om de artiest in zichzelf te ontdekken.

Ouders blijven natuurlijk de belangrijkste partner. Zij zijn de eerste opvoeder. Via het samenwerkingsverband Huizen van het Kind en met de Opvoedingswinkel bouwt Stad Gent samen met vele partners preventieve gezinsondersteuning uit. Daarbij vertrekken we vanuit vertrouwen in de sterkte en betrokkenheid van ouders, maar we hebben oog voor de bijzonder kwetsbare situatie waarin ouders zich (al dan niet tijdelijk) kunnen bevinden en de levenslange gevolgen bij het uitblijven van een degelijke aanpak. Ouders van wie de kinderen niet zijn ingeschreven of te weinig naar school komen, spreken we rechtstreeks aan per brief, telefonisch of met een huisbezoek door de brugfiguren. De werking met brugfiguren wordt uitgebreid op basis van de demografische evolutie.

Alle scholen kunnen in principe een beroep doen op brugfiguren. Is het niet via een vaste brugfiguur, dan via een trajectbrugfiguur die helpt bij tijdelijke vragen. Het doel is altijd om een brug te slaan tussen school en thuis.

Kennis van het Nederlands is een absolute vereiste om mee te kunnen in de klas en in de samenleving. De eerste levensjaren zijn cruciaal voor taalverwerving. Daarom stimuleren we ouders om hun kinderen naar de kinderopvang te laten gaan en naar de kleuterschool te sturen vanaf 3 jaar.

Proeven van verschillen

Gentse scholen zijn superdiverse scholen. Nederlands is de instructietaal, maar meertaligheid kan functioneel ingezet worden en als troef worden benut. Voor anderstalige nieuwkomers voorzien we voldoende onthaalklassen in het secundair onderwijs en trajecten met extra aandacht voor Nederlands in hun vervolgscholen.

De school is de plaats bij uitstek waar kinderen en jongeren van verschillende levensbeschouwelijke, politieke en filosofische achtergronden elkaar leren kennen. (Wereld)burgerschap, leerlingenparticipatie, dialoog en aandacht voor duurzaamheid worden actief gepromoot en ondersteund.

Het overleg over levensbeschouwelijke kentekens op school wordt netoverschrijdend verder gevoerd via het LOP om de toegang tot het onderwijs voor alle leerlingen te garanderen. Voor het stedelijk onderwijs komt er een uniforme juridisch correcte regeling. Deze regeling zal de nodige ruimte geven aan zowel scholen die een verbod willen omwille van het schoolklimaat, als aan scholen die geen verbod willen.

Je toekomst zelf in handen nemen begint met een goede studiekeuze. Weloverwogen positief kiezen vanuit je talenten en interesses versterkt de motivatie en slaagkansen. In het secundair onderwijs kiezen we voluit voor domein- of campusscholen. Via STEAM (*Science, Technology, Engineering, Arts and Mathematics*), projecten en samenwerkingen met werkgevers, de VDAB, de Stap, ononderbroken onderwijsloopbaanbegeleiding en in samenwerking met alle Gentse schoolbesturen, laten we jongeren proeven van verschillende beroepen en hun mogelijkheden in de toekomst. Vanuit Onderwijs werken we actief mee aan het Arbeidspact. Een breed, kwalitatief en toegankelijk tweedekans- en volwassenenonderwijs biedt iedereen de mogelijkheid tot levenslang leren.

Om tot leren te komen is welbevinden zeer belangrijk. Een positief, verbindend en veilig schoolklimaat draagt bij tot knappe leerprestaties. We promoten warme scholen waar persoonlijke problemen bespreekbaar zijn en waar leerlingen zich goed in hun vel voelen, met een herstelgerichte aanpak. Scholen werken aan sociaal-emotioneel leren en voeren een actief antipestbeleid. We werken aan warme scholen; via samenwerking met de bijzondere jeugdhulp, geestelijke gezondheidszorg en andere welzijnspartners dichten we de kloof tussen onderwijs en welzijn. Soms gaat het echt niet meer en is een time-out of een ander begeleidingstraject aangewezen om leerlingen – en leerkrachten - op adem te laten komen via naadloos flexibele trajecten.

We onderschrijven het recht op inclusief onderwijs. Om dit mogelijk te maken wordt maximaal netoverschrijdend samengewerkt tussen de Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB) en de ondersteuningsteams van het M-decreet. Evengoed kiezen ouders voor aangepaste zorg en omkadering in het buitengewoon onderwijs. Het blijft een keuze die individueel gemaakt wordt in het belang van het

kind, met respect voor de visie en inbreng van de ouders en draagkracht van het schoolteam. Om een weloverwogen keuze mogelijk te maken, is een dekkend aanbod buitengewoon onderwijs nodig.

Ontdek de wereld in Gent

Dankzij de Schoolhoeve, de Wereld van Kina, het natuurbezoekerscentrum de Bourgoyen en de educatieve werking bij de Gentbrugse Meersen geven we alle kinderen en jongeren die opgroeien in de Gentse stedelijke omgeving de kans om dichtbij de natuur te staan. Via schoolmoestuinen, het promoten en aanbieden van duurzame en gezonde schoolmaaltijden en tussendoortjes werken we niet alleen aan een klimaatneutraal Gent maar ook aan de gezondheid van de leerlingen. We zorgen ervoor dat kinderen en jongeren voldoende bewegen op school.

Ook de kinderopvang wordt verder uitgebreid op basis van de demografische groei van onze stad en prioritair in de vier wijken waar de Barcelonanorm niet wordt gehaald. Op de Oude Dokken, de Tondeliersite, de Koningin Fabiolalaan en de Franse Vaart komt bijkomende stedelijke kinderopvang. Via een actieve regierol, het loket kinderopvang en concrete steunmaatregelen helpt Stad Gent ook private kinderopvanginitiatieven. Gent blijft ook een voortrekkersrol spelen op het vlak van inclusie en kwaliteit. We plaatsen naast het economische ook het pedagogische en sociale belang van kinderopvang voorop door de toegang voor kansengroepen te waarborgen en te werken aan inkomensgerelateerde kinderopvangplaatsen.

Door de handen in elkaar te slaan met de lerarenopleidingen en in samenwerking met alle schoolbesturen draagt Stad Gent bij aan het oplossen van het almaar groter wordende lerarentekort. Bij het Onderwijscentrum komt een specifieke focus op leerkrachten die nieuw starten in Gent en op het ontwikkelen van competenties en samenwerking tussen leerkrachten.

We werken ook aan de diversiteit van het onderwijzend personeel. Concreet voor de stedelijke scholen komt er een actieplan, gericht op het aantrekken en behouden van zeer divers talent met bijzondere aandacht voor mannen en Gentenaars met een migratieachtergrond. Zo kunnen alle leerlingen zich in hun leerkrachten herkennen en wordt diversiteit ook in de leraarskamer de norm.

Studenten geven mee vorm aan de stad. Universiteitssteden zijn broeihaarden van kennis en creativiteit, en de aanwezigheid van studenten zorgt voor leven in de stad en biedt uitgelezen kansen. Via een bestuurlijk overleg met alle hogeronderwijsinstellingen én via inspraak van studenten erkennen en benutten we de kracht die studenten en hoger onderwijs geven aan de stad. De kennisinstellingen kunnen rekenen op een lokale overheid die voorwaarden schept om in goede omstandigheden hoger onderwijs te organiseren. Ook met de studenten is er een rechtstreekse dialoog. Daarbij hebben we extra aandacht voor internationale studenten en nieuwe communicatiekanalen. Samen maken we werk van een geïntegreerd studentenbeleid. We scheppen kansen om studenten en onderzoekers mee te laten bijdragen aan de uitdagingen waar we als stad voor staan. Ook het studentenleven mag er zijn en kleurt mee de stad, met respect voor al wie in Gent woont en werkt. In nauw overleg met de politie en toezichthoudende diensten zetten we in op de leefbaarheid van de omgeving Overpoort en de buurten waar veel studenten verblijven. Er is bijkomend oog voor de impact van de snelle groei van het aantal studenten in Gent. Daarom versterken we onder meer de ondersteuning via de studentenambtenaar.

11 Gent vecht tegen armoede

Elke Gentenaar moet kansen krijgen om zich persoonlijk te ontwikkelen en om volwaardig deel te nemen aan de samenleving. Een ambitieus sociaal beleid vertrekt van een integrale en transversaal aanpak, want alleen samenwerking over alle beleidsdomeinen heen leidt tot resultaat. Er komt een stadsbrede strategie voor sociale stijging. We maken van Gent een echte kansenfabriek en betrekken alle partners en alle beleidsniveaus.

Een sociaal inclusieve samenleving is goed voor iedereen: zowel voor de sterken als de zwakkeren. In het streven naar een rechtvaardige samenleving kiezen we uitdrukkelijk voor een warm sociaal beleid. We richten ons tot alle Gentenaars, zonder onderscheid, maar geven mensen in een precare leef- en woonsituatie prioriteit. We hebben bijzondere aandacht voor de groeiende groep alleenstaanden en voor eenoudergezinnen. Het sociaal beleid waarborgt de sociale grondrechten en zorgt ervoor dat die voor iedereen vervuld worden.

Beleidsparticipatie neemt de komende jaren een hoge vlucht. Het is van fundamenteel belang dat ook mensen in armoede mee nadenken en inspraak krijgen over hoe hun stad/wijk/buurt vorm krijgt. We waken hierover in samenwerking met armoedeorganisaties.

Een integraal en proactief armoedebeleid

Het OCMW is de regisseur van het Gentse armoedebeleid om structureel armoede te voorkomen en te bestrijden. De lokale overheid verankert het armoedebeleid door krachten te bundelen en netwerken te vormen met mensen in armoede, middenveldorganisaties en andere overheidsdiensten.

De integrale aanpak van armoedebestrijding en het gelijkkansenbeleid is van toepassing op elke beleidsnota en belangrijke beleidsbeslissing. De gelijkkansenmethodiek passen we breed toe, zodat elke stedelijke dienst beleid maakt dat rekening houdt met de grote diversiteit in onze stad.

Het OCMW zorgt voor automatische en proactieve rechtentoekenning zodat Gentenaars die recht hebben op steun of sociale voordelen deze effectief krijgen. Hiervoor werken we ook samen met andere organisaties en overheidsdiensten. We gaan aanklappend te werk en leveren extra inspanningen voor mensen die afhaken of die hun weg naar de hulpverlening niet vinden.

Vanuit een integrale benadering geven we ondersteuning aan mensen die in armoede leven of het moeilijk hebben. Daarvoor is het cruciaal dat we voldoende basis- en veldwerkers hebben. We willen een gezonde verhouding tussen ondersteunende en regiefuncties en mensen die op het terrein werken.

In Gent zorgen we voor een geïntegreerd en breed onthaal en laagdrempelige ontmoetingsplaatsen in de wijken. Van daaruit helpen we mensen op weg naar dienst- en hulpverlening.

Het is belangrijk dat wie OCMW-steun krijgt, ook de afspraken nakomt die daaraan verbonden zijn. Deze worden vastgelegd in een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie (GPMI) op maat van de cliënt en in onderling overleg. We behouden de werking van de controlecel om sociale fraude tegen te gaan.

We willen een geïntegreerd model waarbij straathoekwerk, buurtwerk, OCMW, sociale regisseurs, politie en welzijnsorganisaties met elkaar overleggen en een traject op maat ontwikkelen. Het outreachend werken, waarbij men mensen niet naar de voorzieningen haalt, maar zelf naar mensen toestapt, wordt versterkt, onder meer door een trajectcoach in te schakelen.

Gent doorbreekt generatiearmoede

Kinderen verdienen een onbekommerde jeugd. Dat betekent een jeugd zonder armoede. Kinderarmoede niet aanpakken leidt bijna automatisch tot generatiearmoede. Het onderwijs speelt een belangrijke rol in de emancipatie.

Via onderwijs kan kinderarmoede opgespoord worden, maar ook door outreachend te werken en in samenwerking met wijkpartners, Kind en Gezin en het jeugdwelzijnswerk.

Scholen moeten een plek zijn waar kinderen zich veilig en geborgen voelen. En waar elk kind tot leren komt, ongeacht de thuissituatie. Het project '*Kinderen Eerst*', dat armoede op school opspoot en aanpakt, wordt verder uitgerold. Openstaande schulden op de schoolrekening zijn hierbij een expliciet signaal.

Via kostenbeheersing en andere maatregelen zetten we stappen in de richting van een maximumfactuur in het stedelijk secundair onderwijs.

Het is belangrijk om te voorzien in meer financiële draagkracht voor wie het echt moeilijk heeft. We blijven bij de hogere overheden aandringen om de minimumuitkeringen op te trekken tot boven de armoedegrens. Tegelijk verfijnen we het huidige systeem van aanvullende financiële steun, met prioriteit voor gezinnen met kinderen.

Voor gezinnen met kinderen in een precaire situatie, werken we een bijkomend pakket ondersteunende maatregelen uit, bijvoorbeeld rond schoolmaaltijden of mobiliteit. We bouwen een beleidsvisie uit rond materiële ondersteuning en rond de rol die het middenveld en de lokale overheid kunnen opnemen.

We ondersteunen Gentenaars die dat nodig hebben bij de afbouw van hun schulden en vermijden zo dat ze bijkomende schulden maken. Voor inwoners met schulden bij de Stad handelen we volgens het principe '*eenheid van schuld*': als blijkt dat mensen ernstige financiële problemen hebben, worden met hun akkoord de schulden gebundeld om bijkomende kosten te vermijden. De procedure voor niet-geïnde schoolfacturen in het stedelijk onderwijs evalueren we en stellen we op punt.

Hefbomen voor sociale stijging

Werk en (sociale) activering zijn belangrijke hefboomen voor een menswaardig leven. Hiervoor werken we samen met tal van partners zoals de VDAB, bedrijven en welzijnsorganisaties. Het Maatgericht Activeringscentrum zorgt voor een traject op maat voor OCMW-cliënten. Een deel van hen kan tewerkgesteld worden in het Dienstenbedrijf.

We stemmen ook het mobiliteitsbeleid af op kwetsbare groepen. Betaalbaarheid en toegankelijkheid zijn daarbij essentieel. We stellen een actieplan 'inclusieve mobiliteit' op, waarmee we de verschillende aspecten van vervoersarmoede aanpakken. Zo verbeteren we de toegankelijkheid tot het openbaar vervoer en fietssystemen. We voorzien, in samenwerking met het Mobiliteitsbedrijf, een verbeterd systeem van aangepast vervoer voor mensen met een beperkte mobiliteit.

De huidige regelgeving ontmoedigt samenwonen voor mensen met een inkomensvervangende uitkering. We dringen bij hogere overheden aan op een aangepast wettelijk kader waarbij mensen met een uitkering die willen samenwonen om kosten te delen niet langer een deel van hun uitkering verliezen. Op die manier kan men rekening houden met moderne samenlevingsvormen voor mensen met een uitkering. We starten een aantal proefprojecten in Gent waarbij dit 'kostendelend samenwonen' mogelijk wordt.

We blijven energiearmoede aanpakken. Via een proactieve rechtenaanpak zorgen we voor een maximaal gebruik van premies en sociale tarieven. In samenwerking met het woonbeleid werken we aan meer energiezuinige huurwoningen om de energiekost te drukken.

Vaak is eerst een stabiele huisvesting nodig voor men ook op andere levensdomeinen vooruitgang kan boeken. We zetten daarom sterk in op huisvestingsgerichte benaderingen zoals *Housing First*, met begeleiding, rekening houdend met de aanbevelingen vanuit de taskforce wonen.

We blijven de strijd aanbinden met dak- en thuisloosheid in Gent. We durven daarvoor ook nieuwe formules uitproberen, want we aanvaarden niet dat kinderen de nacht op straat moeten doorbrengen. We zorgen voor meer preventie rond uithuiszettingen op de private huurmarkt. Daarnaast zoeken we zowel tijdelijke als duurzame huisvestingsoplossingen voor structureel daklozen.

Gent ook internationaal solidair.

In de strijd tegen armoede kijken we ook naar de rest van de wereld. Wat wij doen in Gent heeft niet zelden ook een impact in het Zuiden. We willen Gentenaars hierover informeren en sensibiliseren. We versterken het maatschappelijk draagvlak voor internationale solidariteit, steunen Noord-Zuidverenigingen en zijn solidair met slachtoffers van noodsituaties.

Fair Trade blijft een speerpunt in ons beleid van internationale solidariteit. Als historische textielstad blijven we zowel Gentenaars als lokale handelaars en verkopers warm maken voor eerlijke mode en textiel. Zelf doen we dat door de kledij van de Groep Gent te verduurzamen. Ook voor andere sectoren bekijken we hoe we een duurzaam aankoopbeleid kunnen voeren.

Gent, gezonde stad

Zowel wat lichamelijke als geestelijke gezondheid betreft trekt de Stad volop de kaart van preventie. We versterken de 'gezondheidsgeletterdheid' door gezondheidspromotie. Preventie uitbreiden kan ook door meer intensieve samenwerking tussen verschillende diensten zoals Kind en Gezin, CLB, kleinere social-profit-initiatieven en de eerstelijnsgezondheidszorg.

We verkleinen de gezondheidskloof met lokale zorgnetwerken en eerstelijnspsychologen. De Stad neemt hiervoor verantwoordelijkheid op in het uitbouwen van de 'Eerstelijnszone Gent' en de Zorgraad met het oog op een performante eerste opvang en aanpak van problemen rond gezondheid, geestelijke gezondheid en welzijn.

Geestelijke gezondheid vraagt aparte aandacht binnen een sterk welzijnsbeleid, zowel op vlak van preventie als wat betreft toegang tot psychische hulp. De stad stimuleert de samenwerking tussen de verschillende zorgverleners in de geestelijke gezondheidszorg. De eerstelijnspsychologische functie biedt een antwoord op heel wat uitdagingen binnen de geestelijke gezondheidszorg. We nemen de signaalfunctie op naar de hogere overheden na het geslaagde experiment in Gent. De Stad onderzoekt welke stimulans

nodig is om enkele eerstelijnspsychologen op korte termijn aan de slag te doen gaan in een aantal Gentse wijken.

We bouwen de wijkgerichte werking rond gezondheid verder uit. We ondersteunen actief de uitbreiding van de wijkgezondheidscentra, waarbij elk wijkgezondheidscentrum ook beschikt over een gezondheidspromotor. Hierbij focussen we vooral op wijken met een tekort aan huisartsen of met een aanzienlijke wachtlijst voor toegang tot het wijkgezondheidscentrum.

Huisartsen en andere zorgverstrekkers krijgen een aanspreekpunt bij het OCMW om duidelijk de link te kunnen leggen tussen welzijn en gezondheid.

Om medische kosten en ondergebruik van gezondheidszorg te beperken voor mensen in armoede, stimuleren we zorgverstrekkers om het derdebetalersstelsel toe te passen bij mensen met een laag inkomen.

We ondersteunen beleidsmatig de zogeheten vermaatschappelijking van de zorg. Het doel daarvan is niet om te besparen, maar wel om kwetsbare mensen een volwaardige plek te geven. We ondersteunen mantelzorgers en medewerkers uit de eerstelijnsgezondheidszorg om met kwetsbare mensen om te gaan.

AZ Jan Palfijn blijft als openbaar ziekenhuis voor iedereen toegankelijk voor de tweedelijnsgezondheidszorg. Laagdrempelige toegang voor alle doelgroepen en transparantie rond de kosten van een opname en interventie blijven dus erg belangrijk. Het blijft een sterke partner in samenwerking met andere spelers van de Gentse gezondheidszorg.

Een drugsarme stad

We streven naar een drugsarme stad waar de negatieve gevolgen van gebruik efficiënt worden aangepakt zonder de gebruikers te culpabiliseren. We zoeken een gepast evenwicht tussen preventie, curatie en repressie, met aandacht voor vroegdetectie en *'harm reduction'*. Minderjarigen krijgen hier bijzondere aandacht.

In functie van preventie en remediëring kiezen we voor behoud en versterking van lokale stadsprojecten in de verslavingszorg. Het stedelijk Drugsbeleidplan (inclusief alcoholmisbruik) wordt hernieuwd.

12 Iedereen anders, allemaal Gentenaar

Onze Gentse samenleving is superdivers. Gentenaars zijn m/v/x, jong en oud, van verschillende afkomst... Ook binnen elke groep zijn er heel veel verschillen. Dit is een positieve kracht voor de stad. Samenleven biedt ons enorme kansen om ons gezamenlijke welzijn te verbeteren, maar het zorgt ook voor wrijvingen. We gaan voor een open en solidaire stad die mensenrechten hoog in het vaandel draagt en versterken wat ons verbindt. We maken werk van integraal toegankelijke dienstverlening met zoveel mogelijk maatwerk.

Onze stad richt de blik op de wereld. De haven, de universiteit en vele bedrijven trekken mensen uit de hele wereld aan. Gent wil een open stad zijn, waar iedereen zich welkom voelt, zowel expats die zich hier voor korte tijd vestigen als mensen die hun hele toekomst in Gent willen uitbouwen.

Te veel mensen in onze stad krijgen nog onvoldoende kansen om volwaardig deel te nemen aan het maatschappelijk leven of worden ongelijk behandeld. Discriminatie aanvaarden we niet. We ondersteunen emancipatie binnen diverse gemeenschappen en moedigen dialoog aan. We zijn ervan overtuigd dat er in onze stad plaats is voor verschillende overtuigingen en levensbeschouwingen, zonder dat deze het samenleven in de weg staan.

Samen met burgers en middenveld

We gaan in dialoog met de verschillende gemeenschappen en stimuleren de onderlinge dialoog. Hiervoor zijn zelforganisaties en doelgroepverenigingen erg belangrijk. Zij zijn een belangrijke partner in het Gentse welzijnsbeleid en verdienen sterke ondersteuning. We onderzoeken hoe we verenigingen beter kunnen ondersteunen op het vlak van organisatie, financieel beheer en dergelijke.

Het vrijwilligerspunt wordt verder uitgebouwd met aandacht voor een diversiteit aan vrijwilligers, maar ook voor partnerschappen met Gentse bedrijven.

Sociale regisseurs en welzijnspartners brengen noden rond welzijn en zorg in kaart en pakken ze aan. Hierbij is er ook de nodige aandacht voor het wijkniveau.

We ontwikkelen een digitale tool om signalen uit het brede welzijnsveld te bundelen en de vaak complexe en sectoroverschrijdende problemen zichtbaar te maken. Vanuit onze regierol inzake welzijn zorgen we ervoor dat deze signalen onderzocht en aangepakt worden in samenwerking met andere overheden.

We stimuleren innovatie in de sociale en welzijnssector. We voorzien budget waarmee we ruimte creëren om in de brede welzijnssector innovatieve en creatieve modellen uit te werken, nieuwe samenwerkingsverbanden te verkennen en in te spelen op hiaten.

In Gent ben je niet alleen

We pakken vereenzaming aan en stimuleren sociaal contact. Niet alleen senioren lopen het risico op vereenzaming, maar onder meer ook jongeren, nieuwkomers en mensen in armoede. Kwetsbare groepen moeten volwaardig kunnen deelnemen aan het stadsleven en niet in isolement belanden. We zetten in op deelname aan het vrijetijdsaanbod voor wie dat niet vanzelfsprekend is.

We omarmen buurtontmoetingscentra die fungeren als levendige vrijplaatsen in de buurt. Die zijn bij voorkeur ook in beheer van de buurt. Bij uitstek buurtbewoners en dienstverlenende organisaties, maar ook lokale sociale ondernemingen (binnen een afgewogen kader) kunnen op die locaties nieuwe initiatieven doen ontstaan. Open huizen en lokale dienstencentra werken samen waar ze kunnen.

We ondersteunen Gentenaars met een handicap om volwaardig te kunnen deelnemen aan onze samenleving. We hebben hierbij extra aandacht voor onderwijs, werk, wonen en mobiliteit.

We versterken de cel toegankelijkheid zodat elke stadsdienst doordrongen wordt van het belang van toegankelijkheid. We maken een masterplan op inzake toegankelijkheid van stadsgebouwen. We waken ook over de toegankelijkheid van het openbaar domein, andere publieke gebouwen, winkels en sanitair.

We verdedigen de rechten van holebi's en transgenders. We ondersteunen de partners van het regenboogplatform om samen verder te werken aan het welzijn van de LGBT+-gemeenschap in Gent. We hebben hierbij extra aandacht voor positieve beeldvorming en een veilige omgeving.

Gent blijft het voortouw nemen in de strijd tegen racisme en discriminatie. Onze stad omarmt complexloos de superdiversiteit.

We gaan voor gelijke rechten voor m/v/x. We hebben bij elk aspect van ons gelijkheidsbeleid bijzondere aandacht voor het genderspect dat andere discriminatiegronden doorkruist. Seksisme wordt op geen enkel vlak getolereerd.

Om discriminatie op te sporen en aan te pakken voeren we in samenwerking met academische partners praktijktesten en mystery shopping uit. We breiden de praktijktesten uit naar de hele arbeidsmarkt binnen een wetenschappelijk kader en in samenspraak met de betrokken sectoren. We blijven de strijd aanbinden met discriminatie in het uitgaansleven.

Stad voor alle leeftijden

Gent is een leeftijdsvriendelijke stad, waar bruggen worden gebouwd tussen de generaties. Gent is een kind- en jeugd vriendelijke stad. We werken daaraan verder op basis van een breed en geïntegreerd jeugd beleid met kinderrechten als kapstok, en het betrekken van Gentenaars en het middenveld als rode draad. Onder meer via de jeugd raad versterken we de stem van kinderen en jongeren.

De jeugdparagraaf is een leidraad om de kind- en jeugd vriendelijkheid binnen een bepaald beleidsdomein te verbeteren. We werken bijkomende jeugdparagrafen uit, minstens voor woonomgeving, mobiliteit en openbaar domein.

Het aantal kinderen en jongeren stijgt. Dat maakt een uitbreiding van het vrijetijds- en naschools aanbod nodig, net als het versterken van het jeugd welzijnswerk (prioritair voor kinderen en jongeren in een maatschappelijk kwetsbare situatie en vertrekkend vanuit vrije tijd). We breiden deze uit in de wijken waar de nood het hoogst is. We starten met het inzetten van meer outreachende jeugd welzijnswerkers op straten en pleinen.

Als regisseur van het ouderenzorg beleid brengen we de noden in kaart. We overleggen met de senioren zelf, onder meer via de seniorenraad, en met alle betrokken spelers binnen de ouderenzorg zodat er voldoende aanbod is voor zorg, dienstverlening en vrijetijdsbesteding, ook voor meer specifieke doelgroepen.

Een leeftijds vriendelijke stad houdt bij de (her)inrichting van de publieke ruimte ook rekening met de noden van haar oudere en minder mobiele inwoners.

We blijven werken aan betaalbare en toegankelijke dienst- en zorgverlening. We hebben hierbij bijzondere aandacht voor cultuursensitieve zorg. De factuur van het woonzorgcentrum of de assistentiewoning verhalen we niet op de kinderen wanneer de ouder(e) onvoldoende middelen heeft.

We waarderen mantelzorgers en bieden nieuwe vormen van ondersteuning aan. We voorzien daarom ook meer aanbod voor kortverblijf voor mensen met een zware hulpbehoevendheid.

We zorgen voor onze ouderen met dementie en ontwikkelen nieuwe initiatieven in het kader van 'dementievriendelijke gemeente'.

We ondersteunen onze Gentse ouderen om zo lang mogelijk zelfstandig te wonen in een buurt met voldoende toegankelijke en betaalbare voorzieningen. We zoeken ook oplossingen in aangepaste woonvormen, zoals assistentiewoningen, kangoeroewonen of groepswonen en kleinschalige buurtgerichte woonvormen.

Een waaier aan Gentenaars

Een op drie Gentenaars heeft een buitenlandse herkomst. We beschouwen de superdiversiteit van onze Gentse samenleving als vanzelfsprekend en kiezen resoluut voor een open en solidaire stad. We verstevigen wat ons verbindt. Gentenaars met een migratieachtergrond kunnen volwaardig en met respect voor hun identiteit deelnemen aan de Gentse samenleving.

We maken diversiteit vanzelfsprekend binnen alle Gentse sectoren, van de bedrijfswereld tot scholen en verenigingen. We verwachten dat organisaties actief drempels afbouwen. Hiervoor werken we aan ondersteuning op maat vanuit IN-Gent. Zo beschikken organisaties over de nodige tools om overweg te kunnen met de toenemende diversiteit in onze stad. We versterken de interlevensbeschouwelijke dialoog en de positieve beeldvorming over diversiteit.

We omarmen meertaligheid en meerlagige identiteit. Kennis van het Nederlands vergemakkelijkt het vlot samenleven. Daarom werken we op verschillende en aangepaste manieren aan vlotte taalverwerving met formele en informele leerkanalen. We organiseren specifieke tewerkstellings- en opleidingsprogramma's zoals Nederlands op de werkvloer. Tegelijk blijven we mensen die onze taal nog niet machtig zijn, ondersteunen via de dienstverlening Sociaal Tolken en Vertalen. We voeren nauwgezet de engagementen uit van het actieplan taalbeleid om de communicatie tussen overheid en burgers te verbeteren.

We maken van Gent niet enkel een stad van aankomst, maar ook van toekomst. Los van het statuut of traject waarin nieuwkomers zich bevinden is het belangrijk dat ze kunnen aanknopen met de Gentse samenleving. Nieuwkomers kunnen rekenen op een warm onthaal: klantvriendelijke afhandeling van administratieve procedures, correcte juridische informatie en een correcte doorverwijzing. We stimuleren rechthebbenden om een inburgeringstraject te starten en doen het nodige voor een goede kennis van het Nederlands. We ondersteunen nieuwkomers in hun integratie binnen de samenleving. Het aanbod van inburgeringscursussen, taallessen en opleidingen sluit zoveel mogelijk aan op de concrete leefsituatie van mensen. We bieden trajecten en performante dienstverlening aan, ook na het inburgeringstraject.

Via veldwerkers en welzijnsorganisaties houden we contact met mensen zonder wettig verblijf en met rondtrekkende woonwagenbewoners. Dringende medische hulp, onderwijs en noodopvang worden maximaal gegarandeerd.

We zorgen ervoor dat de diversiteit van de Gentse samenleving weerspiegeld wordt binnen de Groep Gent en bij de politie. We voeren gerichte acties om potentiële kandidaten te bereiken.

13 Blauw meer op straat

Veiligheid is een basisrecht voor elke Gentenaar. Dat moet altijd en overal gegarandeerd zijn. Alles start met preventie en sensibilisering. Overlast en criminaliteit worden met aangepaste, proportionele en adequate middelen aangepakt. Wie toch de wet overtreedt of het samenlevingsklimaat verzuurt, moet beseffen dat er sancties volgen. Van burgers verwachten we dat zij actief meewerken aan een veilige leefomgeving. We beschouwen de Gentenaars en het middenveld als belangrijke partners. Respect voor elkaar en voor de basisregels van de samenleving zijn immers noodzakelijke voorwaarden voor een democratische rechtstaat.

Het Gentse stadsbestuur kiest voluit voor een integraal veiligheidsbeleid met een stadsbrede coördinatie. Zo kunnen we veiligheid en leefbaarheid in een zo breed mogelijke context benaderen en de kwaliteit van de basispolitiezorg garanderen.

Gent voorkomt problemen

Omdat veiligheid begint met preventie, blijven de politie én stadsdiensten zoals gemeenschapswachten of buurtstewards inzetten op socio-preventieve initiatieven. Een goed samenspel tussen basiswerk, sociale regie, overlastregie en politie is daarbij cruciaal. Het versterken van de sociale cohesie, de sociale controle en de betrokkenheid van de inwoners van de stad zorgt voor een veilige samenleving.

Nazorg zoals slachtofferbejegening vormt het sluitstuk van de keten en de integrale visie over veiligheid. We breiden de bestaande methodieken bij het Zorgcentrum Seksueel Geweld uit naar andere domeinen en delicten. Ook richten we een mobiel zorgteam op voor gewelds- en vermogensdelicten zoals slagen en verwondingen, diefstal met geweld, inbraken, car- en homejacking. We verduidelijken de toegankelijkheid van de diensten voor slachtoffers, getuigen of omstanders van een incident.

Essentieel voor preventie en veiligheid is een doorgedreven samenwerking tussen de politie, het parket en de inspectiediensten.

Een gekende wijkagent

Onze politie is gemakkelijk en vlot aanspreekbaar. De Gentenaars kennen dan ook hun wijkagent. De Gentse Flikken hebben namelijk een lange traditie van gemeenschapsgerichte politiezorg en nabijheid, waarvan de wijkagent de spilfiguur is. We versterken daarom de werking van de Buurtstewards en van het team Straathoekwerk. Ze werken samen met het maatschappelijk middenveld. Het stedelijk project 'Burenbemiddeling' wordt voortgezet. Door zichtbaar aanwezig te zijn in de wijken en door gemakkelijk aanspreekbaar te zijn voor de bevolking, houdt de politie voeling met de ganse samenleving. Zo zorgen we ervoor dat onze gemeenschapsgerichte politie dicht bij de mensen staat. Ook evalueren we het project 'Buurt Bestuurt'.

We investeren volop in een toegankelijke wijkwerking. Commissariaten zijn vlot bereikbaar, modern en toegankelijk met aangepaste openingsuren, via telefoon of op afspraak. De wijkpolitie is door meer voet- en fietspatrouilles duidelijk aanwezig in de Gentse straten. Elk wijkcommissariaat organiseert jaarlijks een opendeurmoment voor de wijkbewoners.

De politie communiceert snel en helder over haar werking en acties met de Gentenaar, zowel wijkgericht als thematisch en stadsbreed. De politie omarmt de mogelijkheden die de sociale media bieden en breidt het elektronisch loket verder uit.

We stimuleren bewoners om zich te abonneren op de dienst van Be-Alert, zodat ze op de hoogte gehouden worden in geval van alarm of rampen.

Een modern en performant korps

We willen de lokale politie zo veel mogelijk inzetten voor het lokale veiligheidsbeleid. We gaan daarom in overleg met de korpschef over het operationeel kader van ons Gents politiekorps. Ook investeren we in moderne technologie, zoals ICT-tools, en werken we verder aan digitalisering en administratieve vereenvoudiging. We besteden daarbij de nodige aandacht aan digitale ongeletterdheid.

We dringen er bij de federale overheid op aan om de KUL-norm te herzien en vragen om de lokale politie te ontlasten van andere taken die eigenlijk tot de bevoegdheid van de federale politie behoren, zoals de paleisdienst.

We willen dat ons korps de diversiteit van de Gentse samenleving weerspiegelt. Daarom zetten we in op wervingscampagnes en bijstand in de procedure. Het korps biedt ook meer ruimte voor opleidingen en vormingen om de drempels tussen de gemeenschappen te verlagen en in interactie te treden met de verschillende organisaties.

We blijven inzetten op de realisatie van een nieuw centraal politiehuis.

We moedigen innovatieve samenwerkingsprojecten aan tussen politie, parket en welzijnsdiensten en ondersteunen die waar mogelijk, uiteraard met aandacht voor ieders positie en doelstelling.

Een veilige stad

De ANPR-camera's worden actief gebruikt om geseinde en onverzekerde voertuigen op te sporen. Voor de onverzekerde voertuigen werken we samen met de douanediensden. Verder kunnen de huidige camera's gebruikt worden voor *crowd control* en *crowd management* bij evenementen en om de rechten van slachtoffers te vrijwaren.

De aanwezigheid van politie op het terrein blijft prioritair. Het inzetten van camera's is een hulpmiddel dat dit politiewerk ondersteunt. We kiezen voor een selectief en slim gebruik van camera's in zones waar overlast aanhoudt, zoals de Zuidbuurt en de Overpoortstraat.

De Gentse politie richt zich uiteraard op traditionele criminaliteitsvormen, zoals drugs-, vermogens-, persoons- en zedendelicten. We treden via bestuurlijke handhaving op tegen onder meer geluidsoverlast, inbreuken op de ruimtelijke ordening en stedenbouw, brandveiligheid, het gebruik van de openbare ruimte, openingsuren en vergunningen. Voor handhaving in de uitgaansbuurten werken we met een integraal actieplan.

We pakken overlast en sluikestorten kordaat aan in samenwerking met IVAGO en de bevoegde stadsdiensten, op de drie sporen van het afvalbeleid: sensibiliseren, opruimen en handhaven.

Verkeersveiligheid handhaven is essentieel om onze wijken en onze stad leefbaar te houden. De politie en het Mobiliteitsbedrijf werken daarvoor nauw samen. Zowel preventie als de aanwezigheid van wandel- en fietspatrouilles en controles spelen hierin een grote rol. Foutparkeerders, snelheidsduivels en bestuurders onder invloed worden kordaat aangepakt.

Het anti-fietsdiefstalplan wordt verder uitgewerkt en uitgevoerd, zodat fietsdiefstallen ernstig aangepakt worden. We pleiten er daarom bij het parket voor om fietsdiefstallen op te nemen in het vervolgingsbeleid.

De overlast in de prostitutiebuurt aan het Zuid wordt nog beter in kaart gebracht. We pakken de mensenhandel aan en werken een integraal actieplan uit om overlast te bestrijden.

We helpen actief mee aan het bestrijden van de georganiseerde bedelarij, de illegale economie en andere economische misdrijven. Deze twee laatste worden samen met andere diensten zoals het parket, de sociale inspectie, de arbeidsinspectie, de douane en de federale politie aangepakt. Voor de georganiseerde bedelarij richten we ons vooral op de netwerken en organisaties die achter deze vorm van bedelarij schuilen en zich ermee in stand houden.

We hernieuwen het stedelijke Drugsbeleidsplan en hebben bijzondere aandacht voor preventie en aandacht voor jongeren binnen dit plan. Repressief richten we ons in de eerste plaats op dealers. We focussen ook op alcoholmisbruik en andere fenomenen zoals steaming, bingedrinken, gokken of cyberstalking.

Discriminatie tekent levens. Daarom blijven we onverminderd inzetten op de bestrijding van alle vormen van discriminatie.

Gewelddadige radicalisering en haatspraak bestrijden we met een gericht en proactief beleid.

Stevige steun voor onze hulpdiensten

Als grootste partner van de Hulpverleningszone Centrum blijven we een actieve rol opnemen in de bestuursorganen. Deze rol en onze financiële steun maken het mogelijk om samen met de 17 andere participerende gemeenten een sterk beleid voor veiligheid en hulpverlening te ontwikkelen en te realiseren.

We overleggen met de zonecommandant hoe de dienstverlening kan verbeteren. Om risico's beter te beheersen, geven we bijzondere aandacht aan preventie en proactief reageren. We streven een optimale dekking over het hele grondgebied na met goed gelegen kazernes en performant materiaal en materieel.

Als stadsbestuur verzekeren we een vlotte doorgang voor de brandweerdiensten in het openbaar domein.

We kijken of we de dringende geneeskundige hulpverlening kunnen uitbouwen met behulp van paramedische interventieteams.

Tot slot blijven we werken met professioneel en goed opgeleid personeel, en we bekijken voortdurend hoe processen verbeterd en vernieuwd kunnen worden.

14 Gent ontdekken en beleven

Wat je doet in je vrije tijd, speelt een belangrijke rol in je zelfontplooiing en talentontwikkeling. We streven ernaar dat meer Gentenaars deelnemen aan vrijetijdsactiviteiten. Samen met anderen sporten, spelen, beleven en creëren in je vrije tijd draagt immers sterk bij tot gemeenschapsvorming en samenleven. Gezien de demografische evolutie maken we een prioriteit van capaciteitsuitbreiding in het vrijetijdsaanbod op het hele Gentse grondgebied.

We investeren in een grotere diversiteit zowel in het aanbod als bij het publiek. We verhogen de participatie van kwetsbare groepen voor wie deelnemen en deelhebben aan het vrijetijdsaanbod niet vanzelfsprekend is. Daarbij richten we ons op een bereikbaar, beschikbaar, bruikbaar en begrijpbaar aanbod. Bovenal zorgen we ervoor dat iedereen aan het rijke cultuur- en vrijetijdsleven kan deelnemen, onder meer via het gebruik van de UiTPAS. De UiTPAS moet een echte vrijetijdspas blijven voor alle Gentenaars, zonder zichtbaar onderscheid voor wie recht heeft op kansentariaf.

Naast het unieke loket voor vrije tijd op de Zuidsite, zorgen we ervoor dat in het kader van de wijkgerichte dienstverlening mensen ook in de wijken hun weg in het vrijetijdsaanbod vinden. De Stad stimuleert en ondersteunt de organisatoren van het vrijetijdsaanbod in Gent om een gezamenlijke ticketservice te organiseren, in de eerste plaats voor last-minute tickets.

Als stedelijke overheid nemen we onze ondersteunende rol ten volle op en zorgen we voor overleg en samenwerking tussen alle actoren. We geloven ook sterk in het belang van de vrijetijdssector als economische sector en in de aantrekkelijkheid van de stad voor bewoners, bezoekers en investeerders.

Cultuur daagt uit

Gent is al jaren dé stad van kennis en cultuur, toegankelijk voor iedereen. Het stadsbestuur blijft investeren in de artistieke ruggengraat van onze stad (de belangrijkste culturele huizen, gezelschappen en festivals). We willen van Gent een vrijplaats maken waar kunstenaars en creatievelingen alle ruimte en ondersteuning vinden om te creëren. Kunst moet de politiek en de maatschappij blijven uitdagen. Zowel artistieke creatieplekken als makers en presentatieplekken verdienen onze steun.

We leveren bijkomende inspanningen voor beeldende kunst, circusbeleid en literatuurbeleid in Gent en spelen de troef van Gent als muziekstad verder uit.

De sociaal-artistieke, sociaal-culturele en etnisch-culturele partners slaan in Gent een belangrijke brug naar lokale en vaak wijk- of straatgebonden gemeenschappen. Ze dragen bij tot de identiteitsvorming en cultuurbeleving van de deelnemers en werken daardoor democratiserend. We willen de diversiteit in de cultuursector versterken. Daarvoor ondersteunen we onder meer *Social Track*, naar het voorbeeld van *Green Track*, dat we eveneens verder uitbouwen, zodat de Gentse cultuursector een voortrekker blijft inzake duurzaamheid.

We prikkelen de Gentse jeugd reeds op op jonge leeftijd door cultuur door samen te werken met onderwijs en door het ondersteunen van kinder- en jeugdtheater. We besteden extra aandacht aan de creatieve onderstroom in de jeugdcultuur. We ondersteunen uiteenlopende vormen van jeugdcultuur in onze stad zoals toonmomenten, optredens, vernissages, hiphop-, skate- en graffitiprojecten voor en door jongeren.

We werken zo veel mogelijk bottom-up, in samenwerking met de verschillende cultuurpartners in onze stad. We organiseren een 'staten-generaal van de Gentse cultuur'. De bestaande overlegstructuren zoals de Cultuurraad, het kunstenoverleg, het zalenoverleg en het muziekoverleg blijven we nauw betrekken bij het beleid. We gaan in op de vraag van de Cultuurraad om de samenstelling, structuur en werking van de raad te hervormen. We geloven in het belang van cultuurbeleid en overleg op het niveau van wijken en deelgemeenten, en herbekijken samen met de culturele spelers in de wijken en deelgemeenten de rol van de cultuurplatforms op dat vlak.

De bestaande subsidiestromen worden integraal herbekeken, met aandacht voor spelers uit binnen- en buitenland, en voor amateurs of individuele kunstenaars. Het stedelijk kunstenbeleid gaat uit van de eigenheid van de stad. Voor Gentse cultuurspelers met een landelijke en internationale werking ligt de grootste verantwoordelijkheid wat ondersteuning betreft bij Vlaanderen. We herbekijken onze kerntaken en subsidiestromen in overleg met de Vlaamse Gemeenschap.

De basis voor een rijk cultureel leven is infrastructuur, een web van kleine en grote presentatie- en creatieplekken. We zetten in op meer en beter gedeeld gebruik van culturele infrastructuur, grondige renovatie en bijkomende infrastructuur, ook in de wijken en deelgemeenten. We willen leegstaande handelspanden ook activeren als creatie- en presentatieplekken, onder meer door het geven van stimuli aan eigenaars. Ook andere tijdelijke invullingen en herbestemming van bijvoorbeeld kerken kunnen bijkomende ruimte voor cultuur creëren.

We onderzoeken de meerwaarde van het onderbrengen van het beheer en onderhoud van cultuur- en jeugdgebouwen in een nieuwe of bestaande structuur. We bekijken hoe we hiermee ook externe financiering kunnen aantrekken.

Met enkele grote culturele werven zetten we Gent nog meer op de culturele kaart van Vlaanderen. Culturele infrastructuur met (inter)nationale uitstraling kunnen we alleen realiseren met de nodige steun van de Vlaamse overheid. Daarom willen we Vlaanderen overtuigen met de opmaak van een ambitieus maar realistisch investeringsplan in culturele infrastructuur voor de komende 10 jaar in Gent.

De open oproepen via de Vlaamse Bouwmeester voor het Designmuseum, het Gravensteen, het ICC en het Operagebouw worden uitgevoerd, samen met Vlaanderen. Om een meervoudig gebruik mogelijk te maken, wordt het gebouw van Justitie dat deel uitmaakt van het bouwblok van de Opera aangekocht en meegenomen in het masterplan. We starten met de uitvoering van de masterplannen voor de Bijlokesite en het Huis van Alijn, en maken een definitief masterplan op voor de gebouwen in het Citadelpark, met een gezamenlijk programmabeheer en het gebruik van de te restaureren Floraliënhal als moduleerbare presentatieruimte voor beeldende kunst en podiumkunst.

Het unieke samenwerkingsverband tussen Stad, Universiteit Gent en Imec bouwt de Krook verder uit tot dé inspiratieplek voor kennis, cultuur en innovatie. We willen dat de bibliotheken gelijke tred houden met evoluties in de Gentse bevolking, niet alleen in de hoofdbibliotheek, maar ook in de wijken. Daarom zetten we verder in op diversiteit, toegankelijkheid en meertaligheid, zowel in de werking als in de collectie.

De sector cultureel erfgoed en de musea in het bijzonder blijven een bijzonder belangrijke partner van de stad. Het materieel en immaterieel erfgoed uit het verleden geeft mee betekenis aan het nu. Daarom willen we dit niet alleen optimaal bewaren en beschermen maar ook actief ontsluiten en publiek toegankelijk maken. We willen de samenwerking tussen de musea versterken en hen uitdagen om ook buiten de museummuren actief te zijn. We willen meer aandacht en zichtbaarheid geven aan het erfgoed van de diverse gemeenschappen in onze stad en zullen onze erfgoedmusea daar extra toe uitdagen.

We hebben de ambitie om Gent in 2030 Europese culturele hoofdstad te maken.

Gent beweegt

Sporten en bewegen zijn cruciaal in een gezonde samenleving. We willen alle Gentenaars aan het bewegen krijgen, ongeacht hun leeftijd, beperkingen of sociaal-economische achtergrond.

We doen dat met aandacht voor de ruime diversiteit aan sporten, en we ontwikkelen een beleidskader voor sociaal-sportieve praktijken. In het georganiseerd sporten investeren we in gekwalificeerde trainers, diversiteit en sociale mix, laagdrempeligheid, en structurele coördinatie van het jeugd beleid tussen top- en amateurclubs. We moedigen clubs aan om te investeren in G-sport. We geloven sterk in het concept van een '*community werking*' tussen de Stad en KAA Gent en willen bekijken hoe we die kunnen verbreden naar andere sportclubs. We werken aan een gebiedsdekkende buurtsportwerking met een betere afstemming tussen verschillende actoren in (buurt)sport en jeugd.

We maken een sportinfrastructuurplan op met bijzondere aandacht voor de renovatie en duurzaamheid van bestaande infrastructuur, de spreiding en het gedeeld gebruik. De bouw van buurtsporthallen in Ledeborg, Sint-Denijs-Westrem en de Oude Dokken moet hiaten in het sportaanbod opvullen. Voor grootschalige nieuwe infrastructuur zetten we in op zowel publiek-private samenwerking als op samenwerking met de buurgemeenten.

We willen ook meer investeren in laagdrempelige sportinfrastructuur in de publieke ruimte en de groenpolen. Daarbij is zowel aandacht voor *urban sports* als voor atletiek en ploegsporten. We zoeken een extra plek om openluchtzwemmen mogelijk te maken.

De Blaarmeersen wordt opgewaarderd als sport- en recreatiedomein. We maken hiertoe samen met de gebruikers een masterplan op en voeren dat uit.

We leveren bijkomende inspanningen om de sportinfrastructuur van scholen open te stellen voor verenigingen en buurtbewoners, zonder administratieve of logistieke belasting voor de betrokken scholen.

We zetten Gent nog meer in de markt als sportstad. Sportevenementen dragen bij tot het positieve imago van sport in onze stad. De stadslopen brengen heel wat Gentenaars letterlijk en figuurlijk in beweging. Andere grote sportevenementen kunnen dat net zo goed. Ze dragen bij tot het sportieve klimaat en

enthousiasme in de stad. Daarom organiseren we zélf sportevenementen, maar kunnen ook evenementen aangetrokken worden als ze de identiteit van de stad versterken. We willen de start van de omloop het Nieuwsblad in Gent behouden en streven ernaar om de klassieker Gent-Wevelgem opnieuw in Gent te laten starten.

We willen onze internationale toppers nog meer als ambassadeurs en promotors van sporten en bewegen inzetten.

Kinderen en jongeren: thuis in de stad

In het kader van onze kind- en jeugdriendelijke ambitie streven we naar een divers en kwaliteitsvol vrijetijdsaanbod voor alle kinderen en jongeren in de stad, zowel in het centrum als in de rand.

We maken werk van een kindvriendelijke *make-over* van het openbaar domein. We voorzien speel- en ontmoetingsplekken in alle wijken en het centrum van de stad, met input van jongeren. We zorgen voor speelinfrastructuur voor kinderen met een beperking.

We bouwen een 'Huis van de Jeugd' dat plaats biedt aan jeugdverenigingen en jongeren. Met name de Jeugddienst, jeugdorganisaties, het Overkophuis en een jeugdverblijfscentrum krijgen er een plek.

Gent is een stad van sterk jeugdwerk. We focussen in de ondersteuning op voldoende en veilige infrastructuur en diversiteit. We subsidiëren koepelorganisaties om op maat te ondersteunen. Rond jeugdhuizen en speelpleinwerkingen werken we een vernieuwde visie uit samen met de sector. Het jeugdwelzijnswerk, dat vertrekt vanuit de vrije tijd van kwetsbare kinderen en jongeren, wordt versterkt.

We omarmen de grote diversiteit van jongereninitiatieven en willen het opstarten ervan gemakkelijker maken. We actualiseren daarom het jeugdbeleid en passen het ondersteuningskader aan aan de maatschappelijke realiteit. Dat doen we in nauwe betrokkenheid met jongeren. We maken dit vernieuwde kader bekend en bieden ondersteuning opdat men er vlot mee kan werken.

We vergroten de zichtbaarheid van jongereninformatie voor en door jongeren zelf. We betrekken jongeren als pilootgroep bij administratieve vereenvoudiging en digitalisering.

Gent heeft de ambitie om de Europese Jeugdhoofdstad 2024 te worden. We geloven dat dit ambitieuze project een sterke hefboom kan zijn voor een krachtig beleid op maat van tieners en jongeren.

Feesten in Gent

De voorbije jaren werd Gent steeds levendiger. De vele evenementen geven een grote uitstraling aan onze stad in binnen- en buitenland, laten vele bewoners samen genieten en hebben een positieve impact op de lokale economie, maar ze zetten ook druk op de leefbaarheid van onze stad. Om de leefkwaliteit van de binnenstad te beschermen, kiezen we bij evenementen voor kwaliteit boven kwantiteit en verminderen daarbij het aantal evenementen op basis van de impact van evenementen volgens het afwegingskader. We bewaken de spreiding in de tijd en zoeken daartoe het meest geschikte instrument.

Ook zorgen we ervoor dat ook in de deelgemeenten kwaliteitsvolle evenementen plaatsvinden, en niet enkel in de binnenstad. We ondersteunen organisatoren van evenementen met een grote impact in het betrekken en degelijk informeren van omwonenden. We kiezen resoluut voor kwaliteitsvolle, afvalarme en

duurzame evenementen die zowel een meerwaarde betekenen voor de Gentenaars als voor de bezoekers aan onze stad.

We onderzoeken de mogelijkheid tot oprichting van een extern verzelfstandigd agentschap (EVA) 'Gent Evenement' en betrekken hierin minstens het Lichtfestival en de Gentse Feesten, onder meer met het oog op het verkrijgen van financiële ondersteuning van Vlaanderen en Europa.

Uitgewerkte plein- en parkprofielen geven aan welke evenementen geschikt zijn op welke plek. Tegelijk geeft de plein- en parkscenografie richtlijnen mee waaraan die evenementen moeten voldoen om zich maximaal in te passen in de bestaande openbare ruimte. Omgekeerd wordt bij de inrichting van nieuwe pleinen al in de conceptfase zo veel mogelijk rekening gehouden met het gebruik ervan voor bepaalde evenementen.

De Winterfeesten worden een week ingekort.

Om de leefbaarheid te beschermen ontwikkelen we meer luwteplekken waar inwoners tot rust kunnen komen en even kunnen ontsnappen aan de drukte van de stad.

Evenementen op het openbaar domein zijn in principe altijd gratis toegankelijk. We houden ons aan de Vlaamse geluidsnormen voor evenementen met elektronisch versterkte muziek en zijn waar nodig strenger op basis van het Stedelijk Actieplan Geluid dat streeft naar een evenwicht tussen levendigheid en leefbaarheid.

Bij het driejaarlijkse Lichtfestival wordt sterk ingezet op participatie van Gentenaars en samenwerking met Gentse initiatieven. Het blijft ook een presentatieplatform voor opkomende kunstenaars en kunststudenten. Hiervoor werken we ook samen met internationale Lichtfestivals.

De voorbije jaren werd de organisatie van de Gentse Feesten bijgestuurd. Ook de komende jaren willen we op deze weg verder gaan. Het aanbod op de centrumpleinen en in de parken moet gratis en toegankelijk blijven. Tegelijk versterken we de diversiteit binnen de feesten. We versterken de Gentse Feesten als authentiek volksfeest en cultureel ontdekkingsfestival. De Gentse Feesten-subsidies moeten een hefboom zijn voor inhoudelijke versterking op vlak van culturele diversiteit, kindvriendelijkheid, artistieke verdieping en samenwerking met lokale culturele en sociale partners en buurtbewoners. We waken erover dat een prominente plaats wordt voorbehouden voor Gents cultureel talent van verschillende achtergronden.

De Gentse Feesten moeten zich kunnen blijven vernieuwen, ook op het niveau van de feestkernen. We gaan in overleg met de feestkernorganisatoren en nemen in meerjarige overeenkomsten ook een duidelijke evaluatieprocedure op. We ondersteunen organisatoren in hun zoektocht naar bovenlokale middelen. We onderzoeken of we de Gentse Feesten nog afvalarmer kunnen maken door geopend blik te verbieden in de feestzone. Met de feestkernorganisatoren worden duidelijke afspraken gemaakt over geluid en afvalbeheer die losstaan van het subsidiedossier maar een voorwaarde zijn voor de vergunning inname openbaar domein. Samen met de organisatoren en technologiepartners maken we van de Gentse Feesten een proeftuin voor innovatieve toepassingen op het vlak van *cashless payment*, informatiebeheer en *crowd management*.

Welkom in Gent!

Het groeiende toerisme is goed voor de economie, maar zet ook druk op de stad. Een slimme en duurzame groei van het toerisme in onze stad moet het streefdoel zijn. Kwaliteitsvol toerisme met respect voor onze levendige stad, levert zowel voor de toerist als voor de Gentenaar een meerwaarde. We maken ook werk van Gent als toeristische bestemming voor gezinnen met kinderen en voor jongeren.

We gaan structureel en regelmatig in overleg met de hotelsector.

We blijven inzetten op cultuurtoerisme. Het nieuwe bezoekerscentrum van het Lam Gods en het Van Eyckjaar 2020 bieden daartoe nieuwe mogelijkheden. We stimuleren het verblijfstoerisme, onder andere door samen met de sector meerdaagse verblijfspakketten te ontwikkelen. Ook het congresstoerisme is belangrijk voor onze stad. We willen meer topcongressen aantrekken die passen binnen de strategische doelstellingen van de stad. De vernieuwing van de congresinfrastructuur van het ICC en de samenwerking met Capitoie bieden daartoe kansen.

'Toerisme in eigen stad' is nog niet ten volle geëxploreerd. We leveren bijkomende inspanningen om Gentenaars ertoe aan te zetten hun eigen stad te ontdekken en te beleven.

Ook buiten de Kuip heeft Gent veel te bieden. We willen toeristen die rijkdom meer laten ontdekken, en die gebieden zo mee laten profiteren van de economische meerwaarde van het toerisme.

We waken over de leefbaarheid van de stad. We proberen de bezoekersstromen zo veel mogelijk te spreiden in de tijd en in de ruimte. We nemen maatregelen om de duurzaamheid van toeristisch logies en toeristische trekpleisters te vergroten, en maken het toeristische aanbod maximaal toegankelijk voor mensen met een beperking. Eigenaars kunnen de eigen woonst tijdelijk als informeel logies verhuren. Om de toegestane tijdelijkheid van verhuringen beter op te volgen, werken we aan een aangepaste bouwverordening en een lokaal registratiesysteem voor informele logies.